

Tržaški črpalkarji odločno zahtevajo večji deželni popust

Tržaški zdravniki nezadovoljni z direkcijsko katinarsko bolnišnico

V Gorici obsodili tatu na tri leta zapore in globo

V goriškem zaporu bodo presedeli od enajst do trinajst mesecev

Primorski dnevnik

SREDA, 25. JANUARJA 2012

Št. 20 (20.343) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/>

e-mail: redakcija@primorski.eu

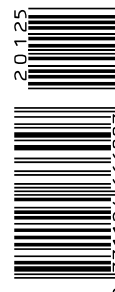
POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

Železarna rešena, a ne za vselej

ALJOŠA GAŠPERLIN

Škedenjske železarnice 1. februarja ne bodo zaprli. To je dobra vest, ki je včeraj delno razveselila številne delavce železarnice in povezanih podjetij po srečanju med družbo Lucchini in družbo Elettra. Zaposleni so namreč izvedeli, da sta družbi dosegli okvirni sporazum in da se bo proizvodnja nadaljevala. Manj ugodna je pa novica, da je delo zagotovljeno le do konca februarja. Kaj bo potem, se ne ve.

Dejstvo je, da so se stvari premaknile. Zaslugo za to nosi mnogo ljudi, od sindikalnih predstavnikov do javnih upraviteljev na čelu s tržaškim županom Robertom Cosolinijem, ki so se takoj odzvali na hudi izziv. Pomemben mejnik je bila izjava pooblaščenega upravitelja družbe Lucchini Marcella Calcagnija, ki je zagrozil z zaprtjem plavža. Temu je sledila vrsta pozivov, naj se takojšnje zaprtje prepreči, vsi pa so v glavnem zahtevali ukrep deželne vlade. Poglavitno je namreč, da se produktivna dejavnost nadaljuje do leta 2015, ko naj bi prišlo do spremembe namembnosti območja, na katerem stoji železarna.

Po srečanju na sedežu deželne vlade so se temačni oblaki zaenkrat razpršili. Deželna uprava, ki se je vendarle spet spoprijela s tem vprašanjem, mora zdaj nadaljevati na tej poti. Dežela FJK je namreč najpomembnejši posrednik z Rimom. Zato mora skupaj z ostalimi dejavniki pospešiti izdelavo programskega sporazuma za spremembo dejavnosti železarnice po letu 2015. Obenem pa mora zagotoviti ustrezne pogoje morebitnim vlagateljem, ki bi lahko konkretno prispevali k ponovnemu gospodarskemu razvoju mesta.

ITALIJA - Stavka avtoprevoznikov naj bi se nadaljevala do petka

Vlada nastopila proti prometnim blokadam

Stavko zasenčila nesreča, v kateri je umrl tovornjakar - Motena dobava blaga

TRST - Sporazum med družbama Lucchini in Elettra

Železarne ne bodo zaprli

Srečanje na sedežu deželne vlade - Stavka, spreved in demonstracija delavcev škedenjskega obrata

TRST - Družba Elettra bo plačala 12 milijonov evrov družbi Lucchini za plin iz škedenjske železarnice v obdobju od decembra do februarja. S tem bo delno pokritih 46 milijonov evrov, ki jih dolguje družbi Lucchini. Spor v zvezi z ostalim

denarjem bosta skušali družbi zglati v prihodnjih mesecih, dogajanje pa bosta nadzorovali deželna in občinska uprava. Plavž škedenjske železarnice torej ne bo prenehal delovati 1. februarja, kot je to prejšnji teden zagrozil pooblaščen upra-

vitelj družbe Lucchini Calcagni. To je izid srečanja med deželno, pokrajinsko in občinsko upravo ter vodstvom družb Lucchini in Elettra, ki je bilo včeraj na sedežu deželne vlade na Velikem trgu.

Na 6. strani

RIM - Včeraj se je nadaljevala stavka avtoprevoznikov, ki protestirajo zaradi podražitve goriva, cestnin in sploh zaradi vse hujših razmer, v katerih delujejo. Stavka se bo nadaljevala do petka, stavkajoči pa so včeraj po posredovanju policije postopoma umaknili prometne blokade. Do tega je prišlo, potem ko je vlada dala jasno vedeti, da ne bo dopuščala kršenja legalnosti. Včeraj pa se je zgodila tragična nesreča. Umrl je italijanski avtoprevoznik, ki ga je povzročila nemška avtoprevoznica. Zaradi stavke pa je medtem vse bolj motena dobava blaga, kar povzroča hude težave potrošnikom in proizvajalci.

Na 5. strani

V Sloveniji zelena luč desnosredinski vladi

Na 2. strani

V FJK v prihodnjem letu 22 šol manj

Na 3. strani

V FJK kupujemo vse manj trajnih dobrin

Na 4. strani

Roberto Antonione v mešani skupini

Na 7. strani

Triestina pred stečajem

Na 8. strani

Črpalkarja nadaljujeta gladovno stavko

Na 15. strani

OPČINE - Skupna pobuda Primorskega dnevnika in ZSŠDI

Podelili smo »Naše športne oskarje« in priznanja ZSŠDI

V dvorani Zadrugne kraške banke na Opčinah je naše športno uredništvo v sodelovanju z Združenjem slovenskih športnih društev v Italiji podelilo sinoči »Naše oskarje«, to je priznanje najboljšim zamejskim odbojkarjem, nogometašem in košarkarjem v letu 2011, ki smo jih razglasili v včerajšnji športni prilogi. Najboljše v našem uredništvu imenujemo že deset let, tokrat pa smo jih prvič tudi nagradili.

Na isti prireditvi, vodil jo je Peter Verč in je naletela ne lep odziv, je ZSŠDI podelilo priznanja športnim delavcem Marti Vižintin, Liviu Pertotu in trenerki Tanji Cerne.

Na 21. strani

DOBERDOB - V pripravi odredba

Prepoved za »softair« in druge vojaške igre

SLOVENIJA - Včeraj zasedali najvišji organi SDS, Liste Virant, SLS, NSi in DeSUS

Zelena luč vseh petih strank za koalicijsko, ki jo bo vodil Janez Janša

Danes podpis koalicijske pogodbe in vložitev Janševe kandidature za mandatarja

LJUBLJANA - Najvišji organi strank SDS, Liste Virant, SLS, DeSUS in NSi so včeraj podprli vstop v vladno koalicijsko, ki jo bo najverjetneje vodil prvak SDS Janez Janša. Predstavniki omenjenih strank bodo v sredo podpisali koalicijsko pogodbo in v DZ vložili Janševo kandidaturo za mandatarja, Slovenija pa bo tako v soboto predvidoma dobila mandatarja 10. vlade.

Besedilo koalicijske pogodbe, ki so ga obravnavali in potrdili najvišji organi vseh petih strank, so pogajalci v programskem delu uskladjali minuli vikend. Nazadnje so zeleno luč za omenjeno koalicijsko sinoči podali v največji od omenjenih strank, v svetu SDS. Kot je po seji sveta dejal Janša, glede sobotnega glasovanja v DZ pričakuje, da se bodo vse koalicijske stranke, če bodo danes podpisale koalicijsko pogodbo, slednje tudi držale. Janša sicer poudarja, da gre za koalicijsko enakopravnih partnerjev, ki bodo "vsi imeli realno težo in bodo tudi odgovorni za izvajanje programa".

V koalicijski pogodbi so se po njegovih besedah zavezali, da bo Slovenija v tem mandatu, "kolikor bo pač dolg", rasla hitreje od Evropske unije, da bodo zmanjšali brezposelnost in zagotovili pogoje za ustvarjanje novih delovnih mest. Prav tako bodo stabilizirali javne finance in ponovno omogočili, da Slovenija na mednarodnih finančnih trgih nastopa kot kredibilen faktor. "Če čez dve leti ti cilji ne bodo doseženi, potem tudi te koalicijske pogodbe strank, ki so ji danes dale zeleno luč," je dodal.

Predsednik SDS sicer ne pričakuje, da bi ga predsednik republike Danilo Türk danes predlagal za mandatarja. Po njegovih besedah namreč predsednik predlog predloži po posvetovanjih, ki jih pa v zadnjih dneh ni bilo, kar pa je sedaj "popolnoma vseeno".

Türk bo sicer svojo odločitev glede predloga za mandatarja sporočil danes opoldne, ko je v DZ predviden tudi podpis koalicijske pogodbe strank, ki so ji danes dale zeleno luč.

Najbolj ključna je bila včeraj odločitev v organih stranke DeSUS, saj bi imela koalicijska ostalih štirih strank brez DeSUS le 44 poslanskih glasov, oziroma potrebnih 46 le s podporo obeh poslancev narodnih skupnosti. Hkrati podpora stranke DeSUS ni bila samoumevna, saj so v nekaterih strankinih pokrajinskih odborih nasprotovali sodelovanju z Janševo koalicijsko oziroma predvsem imenovanju Janše za mandatarja. A po besedah predsednika stranke Karla Erjavca druge izbire niti niso imeli, če niso želeli predčasnih volitev. Od 48 prisotnih

Predsednik SDS Janez Janša bo v soboto kot kandidat za mandatarja desnosredinske koalicijske po vsej verjetnosti dobil potrebno večino v državnem zboru

ARHIV

članov sveta stranke jih je za vstop v koalicijsko danes glasovalo 37.

Predčasne volitve, ki bi jih povzročili z zavrnitvijo vstopa v koalicijsko, bi povzročale težave tudi sami stranki, zlasti zaradi morebitnega izida na volitvah, ocenjuje Erjavec. Še zlasti pa bi, kot pravi, pomenile poslabšanje položaja Slovenije, razdeljenosti volilnega telesa v Sloveniji pa ne bi spremenile. Kot je po seji sveta stranke ocenil Erjavec, utegne včerajšnja odločitev v stranki povzročiti nekaj turbulentenc in nekaj izstopov, izrednega kongresa stranke pa zaradi te odločitve po njegovem mnenju ne bo.

Da so skupni imenovalec koalicijske pogodbe vprašanja gospodarstva, financ in pravne države, je po seji sveta Liste Virant dejal tudi predsednik stranke Gregor Virant. Soglasno so vstop v koalicijsko podprli tudi v SLS in NSi.

Predsedniki petih strank, ki bodo najverjetneje oblikovali vladno koalicijsko po decembrskih predčasnih volitvah, pa zatrjujejo, da kadrovska vprašanja, razen kandidata za mandatarja, še niso dokončno dogovorjena, čeprav v javnosti že krožijo nekatera imena.

Janša pa je na vprašanja novinarjev o kadrovske razdelitvi resorjev odgovoril, da je bilo treba najprej doseči dogovor o tem, kakšna naj sploh vlada bo. Šele s podpisom koalicijske pogodbe bodo po njegovih besedah nastali pogoji, da se vlada tudi formalno oblikuje. (STA)

DEŽELA FJK - Deželni sedež RAI

Tondo podtajnika Peluffa opozoril na kritično stanje

Tondo upošteval resolucijo Igorja Gabrovca in še osmih deželnih svetnikov

TRST - Predsednik FJK Renzo Tondo je v pismu podtajniku za založništvo in komunikacije Paolu Peluffu izrazil zaskrbljenost dežele FJK zaradi možnega krčenja programov deželne sedeža RAI v Furlaniji-Juljski krajini zaradi finančnih manevrov vlade v Rimu v lanskem letu, v katerih je predvideno znatno zmanjšanje sredstev za financiranje konvencij med predsedstvom vlade in RAI. Pri tem je Tondo zapisal, da razume težak finančni položaj, v katerem se je znašla Italija, vendar pa bi to onemogočilo učinkovito delovanje deželnega sedeža RAI v FJK pri zagotavljanju ustrežne informativnih in kulturnih programov. Tondo je v zvezi s tem še poudaril, da ima deželni sedež izredno pomembno vlogo tudi pri uveljavljanju kulturne in jezikovne razlikosti v FJK.

Tondo se je s tem odzval na resolucijo, ki so jo 20. decembra lani

na pobudo Igorja Gabrovca (SSK) sprejeli v deželnem svetu, podpisali pa so jo še Gianfranco Moretton in Sergio Lupieri (DS), Roberto Sasco (UDC), Ugo De Mattia in Enore Picco (SL), Igor Kocijančič in Roberto Antonaz (SKP) ter Stefano Pustetto (Sel). Z resolucijo je deželni svet pozval predsednika Dežele Renza Tonda naj nemudoma intervenira v odnosih z rimsko vlado za zagotovitev neokrnjenosti finančnih dotacij za deželni sedež RAI. Resolucija sloni na ugotovitvi, da odigrava krajevna struktura italijanske javne radiotelevizije neprecenljivo vlogo na področju uveljavljanja jezikovne in kulturne raznolikosti v FJK. Napovedano zmanjšanje finančnih dotacij bi namreč postavilo pod vprašaj ohranitev sedanjih razsežnosti programov v slovenskem jeziku, kot tudi onemogočilo pričakovane programe v furlanskem jeziku.

V Podpeci vse nared za gradnjo gradov kralja Matjaža

ČRNA - Črno na Koroškem in okoličje je včeraj pobelil naravni sneg, že nekaj tednov pa v Podpeci nad Črno na ravnici Mitnek izdelujejo umetni sneg, ki bo služil graditeljem za gradnjo gradov kralja Matjaža. Graditelji iz vse Slovenije in tudi tujine jih bodo izdelovali to soboto, ki je osrednji dan že 20. prireditve Gradovi kralja Matjaža.

Ob letošnji jubilejni prireditvi so se na Občini Črna na Koroškem odločili, da celotno leto poimenujejo kar Matjažev leto. V povezavi z legendo o kralju Matjažu, po kateri Matjaž spi za kamnito mizo v nedrjih Pece, se bodo prireditve odvijale vse leto, začele pa so se včeraj z odprtjem razstave o zgodovini prireditve Gradovi kralja Matjaža, ki je na ogled v poročni dvorani občine. Začetki te največje zimske tekmovalno-zabavne prireditve na Koroškem segajo v leto 1993, ko je gradove v Podpeci zgradilo osem ekip. Prireditev je z leti pridobivala na pomenu in odmevnosti, največ graditeljev se je prireditve udeležilo leta 2006, ko je na ravnici Mitnek nastalo 106 snežnih skulptur. Na vseh 20 prireditvah doslej pa je sodelovalo 1074 ekip.

Lani je snežne skulpture zgradilo 86 ekip, za sobotno prireditev pa se je do danes prijavilo 45 ekip, je povedala županja Črne Romana Lesjak. Glede na izkušnje županja v naslednjih dneh pričakuje še najmanj enkrat toliko prijavljenih ekip, prireditev pa naj bi si v soboto in nedeljo ogledalo okoli 10.000 obiskovalcev.

Ekipa sestavlja od pet do osem članov, ki lahko snežne skulpture gradijo po predloženem načrtu in za to uporabljajo sneg, vodo, led in šibje. Županja je napovedala, da bodo letos prvič ekipo sestavljale slovenske županje, pri čemer jih je šest že potrdilo udeležbo. Pričakuje tudi mešano ekipo slovenskih in avstrijskih županov, svojo ekipo pa naj bi sestavili tudi vojaški atašej, ki služijo v Sloveniji in ki jih bo vodil ataše ZDA.

Gradnja gradov bo potekala od 10. do 16. ure, pri čemer je prijava ekip možna še pred začetkom gradnje. Po zaključku gradnje bodo na snežnih skulpturah zagorele bakle, ogledal si jih bo kralj Matjaž z izbrano Alenčico, najlepše gradove pa bodo razglasili okoli 18. ure.

Denarno nagrado bo prejel najlepši grad po izboru obiskovalcev, ki z vstopnico dobijo tudi glasovnico, najlepšega pa si bosta izbrala tudi županja in kralj Matjaž, ki bosta nagrajeni ekipi namenila praktično nagrado. Že v petek bo na smučišču v Črni na Koroškem nočni slalom ob soju bakel za pokal kralja Matjaža, nedelja pa je namenjena predvsem družinam z otroki, saj na ravnici Mitnek pripravljajo vrsto zabavnih prireditev za najmlajše. (STA)

KOPER - Danes V knjigarni Libris predstavitev knjige o Iganciju Oti

KOPER - Knjigarna Libris v sodelovanju z literarno revijo Fontana pripravlja predstavitev knjige »Ignacij Ota – življenje darovano glasbi« avtorja Borisa Pangerca iz Doline. Predstavitev bo danes ob 18. uri v knjigarni Libris v Kopru. Knjigo bo predstavila Rossana Paliaga ob sodelovanju Borisa Pangerca in urednika Fontane Danila Japlja. Za glasbeno popestritev bo poskrbel MoPZ Jagodje-Dobrava pod vodstvom zborovodkinje Mirjane Bonin.

Literarna revija Fontana, ki je lani praznovala 25-letnico svojega delovanja je ob 10-letnici smrti skladatelja in zborovodje Ignacija Ote izdala knjigo »Ignacij Ota - življenje darovano glasbi«. To je knjiga o človeku, ki so ga vsi pevci in pevke primorskih zborov še kako dobro poznali, človeku z velikim poslušom in skrbjo za obstoj in napredek ljubiteljske kulture in petja, še posebej med Slovenci v Italiji - v bistvu je to poklon Ignaciju Oti in njegovemu obsežnemu življenjskemu opusu.

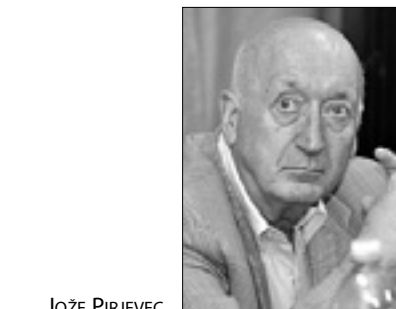
KOPER - Predstavili zbornik Poti zgodovine med Jadranom, srednjo in vzhodno Evropo

Poklon Jožetu Pirjevcu

Zbornik ima 800 strani in 40 prispevkov avtorjev iz več držav - Uredila sta ga Borut Klabjan in Gorazd Bajc

KOPER - Ob 70-letnici akademika Jožeta Pirjevca (rodil se je sicer 1. junija 1940, tako da bo letos dopolnil 72 let) so včeraj v Kopru predstavili Pirjevčev zbornik z naslovom Poti zgodovine med severnim Jadranom, srednjo in vzhodno Evropo. Pirjevčev opus je vzhodnovala vloga veznega člana med italijansko publiko na eni ter slovenskim in širšim slovanskim prostorom na drugi strani, je poudaril Egon Pelikan. Kot je na predstavitvi v prostorih koprškega Znanstveno-raziskovalnega središča (ZRS) še navedel predstojnik inštituta za zgodovinske študije pri ZRS Pelikan, ni zanemarljivo, da večina avtorjev prispevkov v pričujočem zborniku spada med iskrene Pirjevčeve prijatelje, zbornik pa tako odseva tudi življenjsko pot slavljencea.

Zbornik šteje skoraj 800 strani in 40 prispevkov avtorjev iz Slovenije, Italije, Češke, Rusije in od drugod, razdeljenih v tri tematske

JOŽE PIRJEVEC

sklope, je pojasnil eden od obeh urednikov Borut Klabjan. Gre za problematiko slovensko-italijanskih odnosov, zgodovino Jugoslavije vse do njenega razpada ter problematiko odnosov z Rusijo oziroma Sovjetsko zvezo in z državami srednje in vzhodne Evrope. Po besedah sourednika Gorazda Bajca predstavlja zbornik "elegantno darilo" slavljencu. Direktor ZRS Darko Darovec pa je poudaril pomembno vlogo, ki jo je Pirjavec imel tudi pri oblikovanju "zgodovinske šole" v

GORAZD BAJC

okviru Univerze na Primorskem kot tudi same koprške univerze.

Pirjavec se je zahvalil urednikom in avtorjem, od katerih so bili nekateri tudi navzoči na včerajšnji predstavitvi. Med drugim se je spomnil svojega delovanja v Kopru in ocenil, da so skupaj s sodelavci ustvarili neko središče slovenske kulture in povezali čezmejni prostor. Slavljencec je opozoril še, da čeprav zgodovino pisje ne pomeni izmišljanja, vendarle zahteva sestavljanje vseh informacij v kompleksno celoto, kar ni ta-

BORUT KLBJAN

ko enostavno. Za to, da ustvariš zgodovinsko pripoved, je tako po njegovem prepričanju "potrebno znanje, a tudi nekaj umetniške žilice".

Pirjavec se je rodil v Trstu leta 1940, na različnih italijanskih univerzah je predaval zgodovino vzhodne Evrope, kasneje je bil tudi vodja oddelka za zgodovino na Univerzi na Primorskem. Med njegovimi deli v slovenskem jeziku pa velja omeniti naslove: Jugoslavija 1918-1992 (1995), Jugoslovanske vojne 1991-2001 (2003) ter Tito in tovariši (2011).

FJK - Na sejah deželnega odbora in komisije za šolstvo

Preureditev šolske mreže: večstopenjske šole povsod

Sklep deželne vlade - Poročili Molinara in Beltramejeve - Gabrovec (DS-SSK) o specifikih slovenskih šol

TRST - V prihodnjem šolskem letu 2012/2013 bo v Furlaniji-Juljski krajini delovalo 173 šol vseh stopenj, kar pomeni 22 šol manj kot zdaj, ko jih trenutno deluje 195. Tako je na ponedeljkovi seji v Amaru sklenila deželna vlada, ki je na predlog odbornika za šolstvo Roberta Molinara sprejela načrt o preureditvi deželne šolske mreže, o čemer je bil govor tudi na včerajšnji seji šeste komisije deželnega sveta, ki je pristojna tudi za šolstvo, kulture ter jezikovne in kulturne identitete, kjer sta svetnikom o tem in drugih šolskih vprašanih govorila odbornik Molinaro in deželna šolska ravnateljica Daniela Beltrame.

Večstopenjske šole povsod

Največjo racionalizacijo bodo doživeli vrtci ter osnovne in nižje srednje šole, saj bodo povsod uvedli le t.i. večstopenjske šole, se pravi zavode, ki združujejo vrtce ter osnovne in nižje srednje šole pod eno ravnateljstvo, medtem ko število višjih srednjih šol ostaja za zdaj nespremenjeno, se pravi 64. Trenutno deluje v FJK trideset didaktičnih ravnateljstev, ki združujejo vrtce in osnovne šole, dvajset je samostojnih nižjih srednjih šol, 79 pa večstopenjskih šol. Omenjenih zavodov je tako vsega skupaj 129, v prihodnjem šolskem letu pa jih bo 108, vse pa bodo večstopenjske šole, vključno s tistimi, ki imajo slovenski učni jezik: gre za preostala didaktična ravnateljstva (opensko, nabrežinsko in dolinsko) in nižje srednje šole (Srečka Kosovela na Opčinah, Iga Grudna v Nabrežini in Simona Gregočiča v Dolini) na Tržaškem.

V načrtu deželne vlade je tudi zmanjšanje števila t.i. »vsestopenjskih« šol (istituti omnicomprensivi), se pravi zavodov, ki obsegajo tako otroški vrtec kot osnovno, nižjo in višjo srednjo šolo z dveh na enega, povprečno število na posamezno samostojno šolo bo 834 učencev oz. dijakov, še naprej pa bo delovalo dosedanjih šest izobraževalnih središč za odrasle.

Gabrovec o specifikih slovenskih šol

Odbornik Molinaro je na seji komisije med drugim poudaril stališče deželne uprave, da je treba ugodnejše številčne parametre, ki jih italijansko ministrstvo za šolstvo predvideva za slovenske šole, razširiti tudi na druge šole v deželi, saj v FJK prebivajo tudi druge manjšine, kot sta npr. furlanska in nemška. Glede tega je svetnik Demokratske stranke-Slovenske skupnosti Igor Gabrovec opozoril, da je treba tu ločiti status slovenskih šol, ki so ga zakonsko uredili veliko pred sprejetjem okvirnega zakona za manjšine v Italiji št. 482 iz leta 1999. Prav tako je opozoril, da so slovenske šole v težavah tudi ne glede na ugodnejše številčne parametre za ohranitev samostojnosti posameznih šol.

Na seji pa je deželna šolska ravnateljica Beltramejeva napovedala, da bi morali za prihodnje šolsko leto pokriti vseh 46 ravnateljskih mest, ki jih predvideva razpis natečaja za ravnatelje. Prav tako je opozorila, da se je trend naraščanja delne šolske populacije letos upočasnil, dalje so ugodili prošnjam za uvedbo celodnevne pouka, rahlo se je skrčil obseg pouka s podaljšanim bivanjem, število večrazrednic pa se je zvišalo od 92 na 96.

Codega proti občinam

Svetnik Demokratske stranke Franco Codega pa je po včerajšnji seji izrazil svoje začudenje ob zadržanju občin, saj je deželna uprava prav v sodelovanju z njimi in pokrajinami pripravila načrt o preureditvi šolske mreže. Namesto da bi branile avtonomijo svojih šol, so se večkrat odločile za ukinitve te avtonomije in združitve v večje šole, je v sporočilu zapisal svetnik DS. Tako imamo 23 šol manj, medtem ko bi jih bili lahko mirne duše imeli dvajset več, kar osemnajst šol pa bo šlo preko 1200 učencev, kar bo povzročilo težave, vezane na upravljanje in varnost. Kakšna logika se nahaja za to izbiro občin, se sprašuje Codega.

Deželna šolska ravnateljica Daniela Beltrame (v ospredju) in odbornik za šolstvo Roberto Molinaro na včerajšnji seji šeste komisije deželnega sveta

CELOVEC - Podelitev letošnje Tischlerjeve nagrade

Rudi Vouk: Prišla bo boljša rešitev

Dobitnik nagrade vztrajni borec za manjšinske pravice - Ude kritiziral politiko Slovenije v zvezi s tablamami - Srečanje Inzko - Štoka

CELOVEC/DUNAJ - Slovenski odvetnik Rudi Vouk je v ponedeljek zvečer na odmevni slovesnosti v nabito polni Tischlerjevi dvorani Mohorjeve v Celovcu prejel Tischlerjevo nagrado Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) in Krščanske kulturne zveze (KKZ) za leto 2012 »za zgledno pokončno držo in dosledno dejavno skrb za pravice koroških Slovencev v politiki, šolstvu, kulturi in gospodarstvu.« Nagrado je Vouk prejel še posebej za svoje zasluge v zadevi dvojezičnih krajevnih tabel, čeprav je na proslavi dal vedeti, da se ne strinja z doseženim kompromisom, na katerega so na pogajanjih aprila lani pristali tudi predstavniki koroških Slovencev. Nagradenec je zato v svojem zahvalnem govoru dejal: »Prišla bo boljša rešitev, ker verjamem v pravo in verjamem tudi v razumnost Korošcev.«

Slavnostni govornik na podelitvi je bil predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Zdravko Inzko, ki je izpostavil, da je letošnji nagradenec svetel primer za vsakega člana manjšine, predvsem za mlajše. »Predvsem za to, kako smo koroški Slovenci lahko uspešni, če smo aktivni, optimistični in vztrajni - z eno besedo, če smo kvalitetni. Magister Vouk je bil vztrajen, včasih trmast, dosleden in trdoglav, idealističen, resnično ljuben in konec koncev uspešen. Če strnemo vse njegove napore v enem stavku: brez Rudija Vouka rešitve o krajevnih napisih, rešitve, ki jo sicer sam ocenjuje kritično, ne bi bilo!« Istega mnenja so bili tudi mnogi drugi govorniki, mdr. univerzitetni profesor na inštitutu za državo in upravno pravo na Dunajski univerzi Theodor Oehlinger ter predsednik Zveze društev pravnikov Slovenije in ugledni ustavni pravnik Lojze Ude iz Ljubljane. Oba sta poudarila, da brez pritiska Voukovih pritožb na ustavno sodišče slovenska manjšina od Avstrije ne bi bila deležna niti te skromne rešitve, kot jo je sprejel avstrijski parlament v obliki ustavnega zakona o dvojezičnih napisih julija 2011.

Ude je pri tem kritično pristavil, da je sprejet kompromis s 17,5-odstotnim pragom v nasprotju z odločitvami avstrijskega ustavnega sodišča, ki je jasno določilo 10-odstotni prag, a tudi z določili Avstrijske državne pogodbe. Slovenija pa da zdaleč v podporo slovenski manjšini na Koroškem ni storila tega, kar bi lahko in kot jo celo obvezuje 5. člen slovenske ustave.

Pravnik Rudi Vouk, ki je na slovesno podelitev prišel s svojo družino in bil

Letošnji Tischlerjev nagradenec Rudi Vouk (desno) s predsednico KKZ Sonjo Kert-Wakounig in predsednikom NSKS Valentinom Inzkom

ob podelitvi deležen več minut trajajočega aplavza do zadnjega sedeža napolnjene dvorane, je v svojem zahvalnem govoru odkrito opozoril tudi na okoliščine in pritiske na predstavnike manjšine pri pogajanjih. Poudaril je, da Avstrija ni postavila dovolj tabel in da še vedno ne spoštuje svojih osnovnih zakonov. Posebej je kritiziral, da je osnova »rešitve« ljudsko štetje 2001 in 17,5-odstotni prag, »kot da bi koroški Slovenci živeli v deželi šele deset let in ne že stoletja.« Zastopnikom manjšine, ki so se pred pogajanjem dogovorili za skrajno mejo 15 odstotkov, pa je priklical v spomin: »Najprej je mejo prekoračil eden, potem drugi, tako da tretjemu (Inzku - prip.ured.) nimam kaj očitati, ker sta prva dva že porušila vse.«

Za glasbeni okvir odmevne prireditve, na kateri je pozdravila koroške Slovence in Slovence iz celotnega dvojezičnega ozemlja predsednica Krščanske kulturne zveze Sonja Kert-Wakounig, je poskrbel Mešani pevski zbor Srce iz Dobrle vasi, domačega kraja nagrajenca. Podelitve se je udeležil tudi predsednik SSO Drago Štoka, ki se je isti dan srečal z vodstvom Narodnega sveta koroških Slovencev. S predsednikom NSKS Valentinom Inzkom se je Štoka dogovoril za nadaljnje stike med krovnicama organizacijama in za nadaljnje korake v korist slovenske narodne skupnosti v Avstriji in v Italiji.

Ivan Lukan

KOROŠKA - Konflikt zaradi dvojezičnih tabel Socialdemokratski župani ogorčeni, ker bo danes predsednik Fischer odlikoval samo Dörflerja

CELOVEC - Vprašanje dvojezičnih tabel očitno še vedno straši po Koroški, še posebej med politiki oz. političnimi strankami. Potem ko je končno uresničen največji del kompromisnega dogovora, se je v zadnjih dneh pojavilo novo jabolko spora - kdo ima največje zasluge za »rešitev« in s tem del javnega odklopanja? Pri tem je v »koroško osišč« dregnil celo sam avstrijski predsednik Heinz Fischer, ki je odločil, da bo koroškemu deželnemu glavarju Gerhardu Dörfler (FPK) danes na Dunaju izročil srebrni častni znak za zasluge za Republiko Avstrijo. Z odlikovanjem pa se nikakor ne strinjajo socialdemokratski župani občin na južnem Koroškem, v katerih sedaj stoji največji del dvojezičnih tabel. Župani so namreč prepričani, da so h kompromisni rešitvi prispevali najmanj toliko kot deželni glavar, ki bo sedaj (iz rok nekdanj socialdemokratskega politika) prejel visoko državno odlikovanje.

Namestnik predsednika koroških socialdemokratov (SPÖ) in župan dvojezične občine Žitara vas, Jakob Strauß, v tiskovni izjavi svoje stranke med drugim piše, da bi takšnega odlikovanja morali biti deležni tudi župani. Straußu se pri tem zdi čudno, da se Dörfler polašča doseženega soglasja za ureditev dvojezičnih napisov, »dejansko pa smo župani tisti, ki smo bistveno podprli rešitev - pa tudi predsednik koroške SPÖ Peter Kaiser in državni sekretar Josef Ostermayer (SPÖ), ki sta imela izostren čut pri tem vprašanju«, je še pristavil socialdemokratski politik, ki med zaslužnimi za kompromis navaja tudi še t.i. konsenzno skupino in predstavnike slovenske narodne skupnosti.

Deželni glavar Dörfler je ob napovedanim odlikovanjem vnovič izrazil svoje zadovoljstvo in rešitev označil za »zgodovinski mejnik v smislu dežele in slovenske narodne skupnosti«. Na izjavo socialdemokratskega župana Strauša pa je prepustil odgovor namestniku predsednika poslanske skupine FPK, deželnemu poslancu Gernotu Darmannu. Le-ta je socialdemokratom očital, da so imeli desetletja deželnega glavarja, pa jim ni uspelo urediti dvojezičnih napisov. Sedaj pa zavidajo deželnemu glavarju... (I.L.)

ŠPETER - Jutri

Predstavitev Trinkovega koledarja 2012

ŠPETER - V Slovenskem kulturnem centru v Špetru (Ul. Alpe Adria 69) bodo jutri ob 18. uri predstavili letošnji Trinkov koledar, ki kot običajno prinaša vrsto zanimivih prispevkov, ki tako ali drugače zadevajo življenje Slovencev in tudi drugih ljudi, ki živijo na tem obmejnem območju.

Trinkov koledar 2012 je ustvarilo enaintrideset avtorjev iz Benečije in obmejnega prostora Furlanije-Juljske krajine ter iz Posočja in drugih sosednjih krajev Slovenije, ki na 210 straneh predstavljajo dogajanje, življenje in ustvarjanje ljudi ob meji ter zgodovinske povezave in nove integracijske procese v tem našem delu Evrope. Zbornik je letos stopil v tretje desetletje izhajanja v režiji kulturnega društva Ivan Trinko.

STAVKA AVTOPREVOZNIKOV - Protest se bo predvidoma nadaljeval do petka

Blokade večinoma prekinjene Vse bolj motena dobava blaga

Vlada zahteva spoštovanje legalnosti - Nemška voznica do smrti povozila protestnika

RIM - Tudi včeraj se je skoraj po vsej državi nadaljevala stavka avtoprevoznikov, ki protestirajo zaradi podražitve goriva, cestnin in sploh zaradi vse hujših razmer, v katerih delujejo. Kot je potrdila njihova stanovska organizacija Trasportounito, se bo stavka nadaljevala do petka.

Stavkajoči pa so včeraj po posredovanju policije postopoma umaknili blokade, ki so v ponedeljek in torek ovirale in marsikje celo povsem ohromile promet na italijanskem cestnem in avtocestnem omrežju. Do tega so jih pripravile oblasti, ki so zagrožile s sprejemom strogih odredb za zagotovitev nemotenega prometa in jih ponekod tudi sprejele. Za tak korak se je odločil rimski prefekt.

K zgladitvi ostrin na strani protestnikov je prispevala tudi nesreča, v kateri je včeraj zjutraj v Astiju v Piemontu izgubil življenje 46-letni tovarnjakar Massimo Crepaldi. Povožil ga je kamion, ki ga je Crepaldi skušal ustaviti, ker ni hotel pristati na blokado. Kamion je vozila 52-letna nemška voznica, ki so jo po incidentu priprli.

Notranja ministrica Annamaria Cancellieri je med poročanjem o protestu avtoprevoznikov v senatu izrazila svojcem nesrečnega tovarnjakarja sožalje, poudarila pa je, da bo vlada poskrbela za odstranitev blokad in sploh za uveljavitev legalnosti. To stališče je potrdil tudi predsednik vlade Mario Monti ob robu zasedanja finančnih ministrov EU v Bruslju. K odločnejšemu ukrepanju v tem smislu so vlado sicer pozvali predstavniki mnogih političnih strank in sindikatov, pa tudi Evropska komisija.

Zaradi stavke avtoprevoznikov je med tem ponekod že začelo primanjkovati blaga. Zlasti v Kalabriji so nekatere črpalke že zaprte zaradi pomanjkanja pogonskega goriva, police veleblagovnic se marsikje po državi hitro praznijo tudi zaradi tekme, ki se je sprožila med potrošniki za zagotovitev zalag ipd.

Zaradi težav z dobavo delov je delo v tovarnah proizvajalca avtomobilov Fiat včeraj zastalo. Kot pojasnjujejo v vodstvu družbe, je zaustavljeno delo v tovarnah v krajih Pomigliano, Cassino, Melfi, Mirafiori in Sevel Val di Sangro. Kdaj bi proizvodnja znova lahko stekla, ni jasno.

Italijo je sicer v teh dneh val stavk zaradi nezadovoljstva s protikriznimi ukrepi Montijeve vlade. Spontani protesti proti liberalizaciji že nekaj dni potekajo med taksi, nezadovoljni so odvetniki in železničarji, deset dni trajajoče stavke pa so na primer napovedali tudi nekateri distributerji pogonskih goriv.

Nemški tovarnjak je v Astiju v Piemontu do smrti povozil protestnika

ANSA

IMF - Napoved

Italija bo v recesiji do l. 2013, pozitivna ocena o delu vlade

NEW YORK - Italijanski bruto domači proizvod bo letos padel za 2,2 odstotka, prihodnje leto pa za 0,6 odstotka. Tako predvideva Mednarodni denarni sklad (IMF) v svoji najnovejši napovedi o rasti svetovnega gospodarstva. IMF ob tem poudarja potrebo po večjem sodelovanju med državami evrskega območja za prebroditev krize, s katero se poleg Grčije in Portugalske spopadata zlasti Italija in Španija.

Direktor proračunskega oddelka FMI Carlo Cottarelli je dejal, da se je položaj Italije z vlado Maria Montija v marsičem izboljšal. Lanskega decembra sprejeti varčevalni ukrepi bodo bistveno pripomogli k sanaciji italijanskih javnih financ, velikega pomena pa so tudi strukturne reforme, ki se jih je lotila sedanja vlada za oživitvev gospodarske rasti. »Kljub temu pa se Italija sama ne bo mogla izvleči iz krize,« je pristavil Cottarelli, po oceni katerega bi moralo evrsko območje nujno priskočiti na pomoč Italiji, da ne bi plačala nevzdržnih obresti na svoj ogromen javni dolg.

Cottarellijeve besede so takoj močno odjeknile v italijanskih gospodarskih in političnih krogih. V dnevu, ko je razlika v donosnosti med italijanskimi desetletnimi obveznicami in nemškimi bundi prvič po dveh mesecih padla pod mejo 400 točk, je njegova izjava učinkovala kot hladna prha. K sreči se Cottarelli potem popravil. »Nikoli nisem rekel, da se Italija sama ne bo mogla izkoptati iz krize, pač pa da je potrebno večje sodelovanje v evrskem območju,« je dejal.

POLEMIKA - Podminister za delo Martone: Mladih, ki pri 28 letih še nimajo univerzitetne diplome, se drži smola

RIM - Mladih, ki pri 28 letih nimajo še univerzitetne diplome, se drži smola (v italijanski »sfigati«), kdor pri 16 letih izbere poklicni zavod, je priden, biti piplar (kdor se vneto uči za dobro oceno, po naše

»bifla« ali »biflon«) pa je lepo, saj pomeni, da si vsaj nekaj naredil. To so nova kulturna sporočila, ki jih je po mnenju podministra za delo Michela Martoneja treba posredovati mladim, povzročila pa so že val polemik in protestov proti stališčem, ki jih je minister izrazil včeraj na nekem srečanju v Rimu, ki je bilo posvečeno vajeništvu.

Na Martonejev račun se je vsul plaz kritik, predvsem od študentskih organizacij, pa tudi iz sveta politike, kjer so podministru očitali popolno nepoznavanje stvarnosti italijanske študentske populacije, v kateri so mnogi ob študiju prisiljeni delati in zaradi tega zamujajo z dosogo diplome. Martone se je po vseh teh kritikah sicer opravičil z obrazložitvijo, da ni govoril s potrebno zmernostjo, pri tem pa je poudaril, da v Italiji vprašanje srednje starosti univerzitetnih diplomantov vsekakor obstaja.

MICHEL MARTONE

Formerova: Preuranjeno govoriti o spremembi dopolnilne blagajne

RIM - Govoriti o spremembi dopolnilne blagajne je absolutno preuranjeno. Tako meni ministrica za delo Elsa Fornero, ki je na nekem posvetu zavoda Istat poudarila, da v vladnem dokumentu o reformi trga dela nič ne piše o morebitnem spreminjanju izredne dopolnilne blagajne. Tako Fornerova, ki je svoja stališča ponovila tudi v nekem radijskem intervjuju, po izbruhu polemike, nastale po omembi te možnosti, čemur so se uprli sindikati. Po besedah ministrice, ki vsekakor verjame v potrebo po spremembah, a se o tem želi pogovarjati s sindikati, je vlada postavila vprašanje potrebe po boljšem in učinkovitejšem sistemu socialnih blazilcev, pri tem pa bi postopnost olajšala dialog.

Referendum o volilnem zakonu: ustavno sodišče utemeljilo rzsodbo

MILAN - Pomanjkanje jasnosti in nevarnost zakonske praznine: to sta glavna razloga, zaradi katerih je italijansko ustavno sodišče zavrnilo referendum o volilnem zakonu. Ustavno sodišče je včeraj objavilo utemeljitev rzsodbe in pri tem poudarilo, da če bi bilo dovolilo referendum, bi se bila država znašla brez norm, ki določajo potek volitev, tej nevarnosti pa ustavnimi organi oz. organi ustavnega pomena ne smejo biti prepuščeni niti začasno. Z odpravo zakona, ki nosi ime po nekdanjem ligaškem ministru Robertu Calderoliju, se namreč ne bi avtomatično vrnili k prejšnjemu volilnemu zakonu, ampak bi se utegnilo zgoditi, da ponovno stopijo v veljavo svojčas odpravljena stara določila in to z nepredvidljivimi posledicami.

Finančna straža včeraj še pri bonitetni hiši Fitch

MILAN - Finančni stražniki so včeraj opravili hišno preiskavo v prostorih bonitetne hiše Fitch v Milanu. Preiskava je stekla v okviru postopka proti bonitetnim hišam, ki naj bi z napačnimi informacijami zavajale finančne trge. Prejšnji teden so policisti preiskali prostore bonitetne agencije Standard & Poor's (S&P).

Tožilstvo iz Tranija na jugu Italije je sprožilo preiskavo, ki je povezana z ne navadnimi gibanji tečajev delnic na milanski borzi in znižanju bonitetne ocene Italije. Postopek sta sprožili dve skupini potrošnikov.

Tožilci iz Tranija sicer nameravajo v postopku kot priče zaslišati tudi predsednika vlade Maria Montija ter predsednika regulatorja kapitalskega trga Giuseppeja Vegasa. Zaslišanja bi se lahko zgodila že prihodnji teden.

TRAGEDIJA NA MORJU - Na nasedli ladji je skoraj 2400 ton dizelskega goriva

Na Costa Concordii se pripravljajo na prečrpavanje goriva Včeraj v razbitinah ladje reševalci odkrili šestnajsto truplo

PORTO SANTO STEFANO - Nizozemska družba Smit Salvage je včeraj začela priprave na prečrpavanje goriva iz Costa Concordie, ki je pred dobrim tednom nasedla pred toskansko obalo. Potapljači podjetja, ki je specializirano za reševanje na morju, so najprej pregledali trup ladje, da bi preverili, v kakšnem stanju je. Na ladji je skoraj 2400 ton dizelskega goriva.

V akciji sodelujejo štiri ladje. Sodelavci nizozemskega podjetja so se medtem povzpeli na premec ladje, bliže k ladji pa so premaknili tudi ploščad z opremo za prečrpavanje goriva. S prečrpavanjem goriva sicer naj ne bi začeli pred soboto, so povedali dobro obveščeni viri. Po navedbah oblasti bi lahko prečrpavanje trajalo dva tedna ali še več.

Medtem so tudi že določili prvih šest rezervuarjev, iz katerih bodo začeli prečrpavati gorivo. Gre za rezervuarje, ki se nahajajo v lahko dostopnem delu ladje. Po besedah vodje civilne zaščite Franca Gabriellija bo, ko bodo ti rezervuarji enkrat izpraznjeni, na ladji le še polovica goriva.

Hkrati s prečrpavanjem goriva iz ladje bodo v Costo Concordio črpali vodo, da bi ohranili ravnotežje plovila. Obenem bodo zavarovali okolico ladje, če bi slučajno prišlo do izlitja goriva. Ravno

včeraj je preplah vzbudil velik madež na morski gladini, za katerega pa so potem ugotovili, da ne gre za gorivo, ampak za večjo količino jedilnega in strojnega olja ter čistil, ki se je izlila v morje skozi odprtino, ki so jo naredili reševalci.

Zeleno luč za prečrpavanje goriva je v ponedeljek dala civilna zaščita, potem ko so potrdili, da je ladja stabilna in da ni nevarnosti, da se potopi.

Medtem se iskanje pogrešanih nadaljuje. Potapljači so včeraj, enajst dni po nesreči, v razbitinah ladje odkrili še eno truplo, s čimer se je število smrtnih žrtev povzpelo na 16, še najmanj 16 ljudi pa pogrešajo, kot je potrdil tudi vodja civilne zaščite Gabrielli.

Generalni državni tožilec v Toskani Beniamino Deidda je medtem odgovornost za nastalo situacijo pripisal ladjarskemu podjetju Costa Crociere. »Delodajalec je odgovoren, zato je treba pogledati odločitve, ki jih je podjetje sprejelo,« je v izjavi za tisk dejal Deidda.

Tožilec je ob tem namignil na dejstvo, da je podjetje Francesca Schettina, ki je trenutno v hišnem priporu, postavilo za kapitana. Tudi glede varnosti in organizacije so bili »problemi in neverjetna lahkomiselnost,« je bil kritičen Deidda.

Ploščad z opremo za prečrpavanje goriva pred nasedlo ladjo

ANSA

ŽELEZARNA - Družbi Lucchini in Elettra sta na pobudo občinske uprave dosegli okvirni sporazum

Delavci so malce zadihali

*Škedenjskega obrata 1. februarja ne bodo zaprli - Družba Elettra bo plačala 12 milijonov evrov
V železarni dopoldne skupščina, nato zaposleni z družinami v sprevedu do Velikega trga*

Družba Elettra bo družbi Lucchini plačala 12 milijonov evrov za plin iz škedenjske železarne v obdobju od decembra do februarja. S tem bo delno pokritih 46 milijonov evrov, ki jih dolguje družbi Lucchini. Spor v zvezi z ostalim denarjem bosta skušali družbi zgladiti v prihodnjih mesecih, dogajanje pa bosta nadzorovali deželna in občinska uprava.

Plavž škedenjske železarne torej ne bo prenehal delovati 1. februarja, kot je to prejšnji teden zagrozil pooblaščen upravitelj družbe Lucchini Marcello Calcagni. Ta je takrat v bistvu povedal, da bodo škedenjski obrat zaprli 1. februarja, če družba Elettra ne bo poravnala dolga. Družbi Lucchini in Elettra sta zdaj pred javnimi institucijami zagotovili, da se bosta pred koncem in predvidoma sredi februarja ponovno sestali z namenom, da rešita spor in nadaljujeta (so)delovanje, tudi tokrat ob navzočnosti predstavnikov javne uprave. Še pred tem pa bo srečanje med družbo Lucchini in sindikati. Zaposleni nameravajo namreč od vodstva družbe izvedeti, kaj bo konkretno storila z 12 milijoni svežih evrov. Mnogo je namreč z železarno povezanih podjetij, ki jim družba Lucchini dolguje denar.

Tak je izid srečanja med deželno, pokrajinsko in občinsko upravo ter vodstva družb Lucchini in Elettra, ki je bilo včeraj dopoldne na sedežu deželne vlade na Velikem trgu. Kot smo poročali, je soočanje spodbudil tržaški župan Roberto Cosolini že isti dan, ko je Calcagni napovedal morebitno zaprtje železarne.

li na cesti, so očitno Tržačani razumeli. Ob prihodu na Veliki trg je šel demonstrantom nasproti Cosolini. Ta je skupaj z Omerom poudaril, da bo po končanem srečanju poklical sindikalne predstavnike in jih seznanil z izidom srečanja. To se je kasneje tudi zgodilo.

Pred sedežem deželne vlade se je nadaljevala demonstracija tudi z enkrat zabavnimi, drugič manj zabavnimi gesli. Demonstranti so v glavnem vzklicali proti deželnemu predsedniku Renzu Tondu (ki se srečanja ni udeležil), pa tudi proti deželnemu svetniku Ljudstva svobode Mauriziu Bucciju, ki je javno pozdravil Calcagnijevo napoved o zaprtju železarne. Toda po eni uri je postalo ozračje napeto, ko je kazalo, da Cosolini zapuša deželno palačo. Vendar ni bilo tako, ker je prišlo do premora. Calcagni je prosil za 15-minutni odmor, da prouči ponudbo Elettre. Demonstranti so za približno 20 minut prekinili promet (starčka s še starejšim avtomobilom Fiat 500 so vsekakor spustili skozi), člani politične policije Digos pa so se rahlo vznemirili. Hujšega k sreči ni bilo. Kaj čuti, kdor lahko čez dva tedna izgubi delovno mesto, je bilo vsekakor jasno. Končno je policist v civilu poklical na srečanje s Cosolinijem predstavnike sindikatov kovinarjev Fiom-Cgil, Fim-Cisl, Uilm-Uil in Failms ter enotnega sindikalnega predstavništva delavcev železarne Rsu. Dodatno čakanje je bilo še bolj napeto.

Po 15 minutah so se nazadnje prikazali člani sindikatov in napovedali, da 1. februarja železarne ne bodo zaprli.

Tržaški župan Cosolini je po skoraj dve uri trajajočem srečanju ob udeležbi deželne odbornice Seganti najavil, da je bil dosežen sporazum. Spodaj levo: Dolgo čakanje je bilo za delavce napeto in mestoma dramatično

KROMA

deželne in občinske uprave, da se spospeši postopek za izdelavo programskega sporazuma za spremembo dejavnosti železarne po letu 2015. Na tem območju naj bi v prihodnosti nastale nove dejavnosti, vezane vsekakor na industrijski sektor (bonifikacija zahteva ogromne stroške, pravi sindikat).

Pri tem bo nujna udeležba zasebnega sektorja in vseh, ki so pokazali zanimanje za odkup železarne. Ponudbe namreč že obstajajo (vlagatelji sicer »čakajo«, da se reši vprašanje milanskega sodišča in tudi spor z Elettro) in naj bi bila na prvem mestu indijska grupacija Jindal, ki je prevzela v najem podjetje

tje Sertubi. Družba Lucchini je namreč že odločila, da bo železarno prodala. Pomembno je, da obstajajo pogoji za prodajo. Rešitev spora z Elettro omogoča izvajanje industrijskega načrta družbe Lucchini, in to je predpogoj za prodajo škedenjske železarne.

Aljoša Gašperlin

ŽELEZARNA - Pokrajinska predsednica pisala trem ministrom

Bassa Poropat: Nevarnost je mimo, zdaj moramo vsi skupaj graditi naprej

Najhujša nevarnost je mimo, zdaj pa moramo vsi skupaj gledati naprej in delati na tem, da bo prišlo leta 2015 do spremembe dejavnosti škedenjske železarne. V tem smislu je treba zagotoviti delovanje obrata še za dve leti, medtem pa bo treba postaviti temelje za nov razvoj tistega območja. Dosežen dogovor je torej majhen korak naprej.

To nam je povedala včeraj popoldne pokrajinska predsednica Maria Teresa Bassa Poropat, ki smo jo vprašali za oceno o sklenjenem sporazumu med družbama Lucchini in Elettra. Predsednica je namreč včeraj pisala kar trem ministrom z zahtevo po odprtju omizja za rešitev vprašanja železarne, medtem ko je pokrajinski svet v ponedeljek zvečer tudi sprejel urgentno resolucijo leve sredine. V resoluciji je bila zahteva, da se italijanska vlada in deželna vlada zavzameta za hitro rešitev problema.

Predsednica Bassa Poropat je pismo z zahtevo po odprtju omizja formalno naslovila na ministra za gospodarski razvoj Corrada Passero, na ministrico za delo Elso Fornero in na ministra za okolje Corrada Clinija. Predsednica se je prejšnji teden srečala s sindikalnimi predstavniki delavcev železarne in se z njimi obvezala, da se bo obrnila na italijansko vlado. Predsednica je namreč soglašala, da je v zvezi z napovedanim zaprtjem železarne nujno takoj poiskati rešitev. To lahko zagotovi skupno delo v okviru državnega omizja, ki mora postaviti temelje za spremembo dejavnosti škedenjskega obrata, je dodala predsednica Bassa Poropat. Pri tem bo treba seveda po eni strani jamčiti delovna mesta tako zaposlenih v železarni kot v povezanih podjetjih, po drugi strani pa bo treba zagotoviti upoštevanje okolja.

A.G.

Sestanka na Velikem trgu so se poleg župana in pristojnega občinskega odbornika Fabia Omera udeležili deželna odbornica Federica Seganti, Alessandra Savino in Angela Brandi ter pokrajinski odbornik Vittorio Zollia. Družbo Lucchini je zastopal Calcagni, družbo Elettra pooblaščen upravitelj Ramella. Na srečanju, ki je trajalo okrog 75 minut, sta uvodoma sedela daleč drug od drugega in se v bistvu nista niti pogledala.

Pred sedežem deželne palače je bilo medtem 600 do 800 delavcev škedenjske železarne, družbe Sertubi in drugih povezanih podjetij, ki so se skupaj s sindikalnimi predstavniki in družinami zbrali na skupščini v železarni. Vodstvo iz varnostnih razlogov vseh ni pustilo v jedilnico, zato so delavci z otroki ostali zunaj. Po skupščini so se podali v sprevedu po mestnih ulicah do Velikega trga. Pri tem so seveda ohromili promet, vendar večjih težav ni bilo. Nasprotno, občani niso protestirali, niti ko so morali stopiti z avtobusa in nadaljevati peš. Problem 1.200 ljudi, ki bi lahko čez noč osta-

Ploskanju je kmalu sledilo nelagodje, ko je bilo jasno, da zadeva še zdaleč ni rešena. Iz palače sta izstopila tudi Cosolini in deželna odbornica Segantijeva. Župan je bil redkobeseden in je le povedal, da je najhujše mimo in da sta se družbi Lucchini in Elettra obvezali, da bo prišlo februarja do dodatnega srečanja z namenom skupnega načrtovanja prihodnosti.

Na osnovi dogovora bosta prihodnje skupne pobude družb Lucchini in Elettra nadzorovali deželna in občinska uprava z namenom, da se bo proizvodnja v železarni nadaljevala do leta 2015. Družbi Elettra in Lucchini sta tudi zagotovili, da bosta skušali rešiti spor v institucionalnem okviru. Sindikat je poleg tega zahteval srečanje z družbo Lucchini, do katerega naj bi prišlo v roku 10 dni. Od Calcagnija nameravajo izvedeti, kaj bo storil z denarjem, ki ga bo dobil od Elettre, in ali bodo v prihodnosti redno prihajale v Trst surovine, ki bodo zagotavljale nemoteno delovanje plavža. Sindikat nenazadnje zahteva od

Spreved po mestnih ulicah

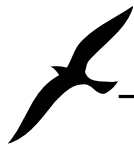
KROMA

SINDIKAT - Osnovni sindikati USB

V petek splošna stavka tudi v FJK

V petek bo tudi v deželi Furlaniji-Juljski krajini splošna stavka, ki so jo oklicali osnovni sindikati USB. Pri stavki bodo sodelovali razni bazni sindikati, od sindikata Orsa do sindikatov Usi in Cobas, protest na državni ravni pa je »proti vladi bančnikov, diktatom Evropske unije, povišanju življenjskih stroškov in napadu na delavce«.

Zaradi splošne stavke bodo težave tudi v javnem prevozu. Avtobusi bodo v Trstu redno vozili med 6. in 9. uro ter med 13. in 16. uro. Na Goriškem bodo stavkali od 2. do 6. ure, od 9. do 12. ure in od 15. ure do 2. ure naslednjega dne. Na Videmskem bodo stavkali od 2. do 6. ure, od 9. do 12. ure in od 15. ure do 2. ure naslednjega dne, medtem ko bodo v Pordenonu prekrizali roke od 9. ure do 12.30 in od 15.30 do konca turnusa (na podeželju od 8.30 do 12.30 in od 16. ure do konca delovne izmene).

BENCINSKI SERVISI - Protest proti podražitvi goriv

Slovenija in »abesinske« trošarine nočna mora za tržaške črpalkarje

Marino Košuta in drugi podjetniki o težavah v obmejnem pasu - Teža trošarin in davkov v Italiji in Sloveniji

Protest črpalkarjev proti podražitvi goriva se je začel v Gorici, kjer je prišlo celo do gladovne stavke, v prejšnjih dneh pa je »nalezel« tržaško pokrajino. V ponedeljek so se avtocisterne zadnjič pojavile na tržaških bencinskih servisih, kjer bodo točili motorna goriva, dokler ne bodo izčrpali zaloga. Za to obliko protesta so se črpalkarji odločili zaradi stiske, na katero vplivajo seveda nižje cene v sosednji Sloveniji. Predsednik Dežele FJK Renzo Tondo je v ponedeljek napovedal osnutek amandmaja za zvišanje popusta na cene motornih goriv v obmejnem pasu, s katerim bi cene dejansko izenačili s slovenskimi.

»Če ne bo večjih novosti, bo na črpalkah do konca tega tedna poslo gorivo,« je včeraj povedal predsednik podjetja Adriaenergy Marino Košuta. Podjetje ima svojo črpalko (pod zastavo družbe OMV) tik ob zgonski obrtni coni, nedaleč od slovenske meje. Košuta se je prejšnji teden udeležil tako sestanka na tržaškem sedežu zveze črpalkarjev FIGISC, kjer so se odločili za protest, kot srečanja v Vidmu, na katerem je bilo ob Renzu Tondu navzočih več politikov: »Razložili smo jim, da je naš položaj postal neznošen, Tondo pa je nato vzpostavil stik z Rimom. V četrtek se bomo črpalkarji spet stali in odločili, kako naprej, v petek pa naj bi Dežela sprejela odločitev o amandmaju.« Od razvoja dogodkov bo odvisno, ali se bo protest nadaljeval.

V Sloveniji se je v ponedeljek podražil bencin, razlika z italijanskimi cenami pa ostaja precejšnja. Marino Košuta je pojasnil, da goriški črpalkarji odločneje protestirajo, ker jih je slovenska konkurenca prizadela v še večji meri. »Podobno pa je z nami na Krasu, saj smo od mejnih prehodov oddaljeni le nekaj kilometrov.« Slovenija po Košutovih besedah zadržuje ceno pogonskega goriva, ker le-ta vpliva na rast inflacije: »Trošarine so v Sloveniji neprimerno nižje. V Italiji so jih lani petkrat zvišali, ker država potrebuje denar. V Italiji imamo najdražji bencin v Evropi. Ker je sistem star, je tudi zelo drag. Premier Monti ga hoče posodobiti, to pa mu ne bo uspelo čez noč. Liberalizacije in drugi ukrepi bodo terjali nekaj časa.« V teh dneh so nekateri posredniki omenjali »nelojalno konkurenco iz Slovenije«, za Košuto pa so te trditve neumne, ker ima vsaka država pravico, da zaščiti svoj trg. Cene naftnih derivatov uravnava svetovni trg, države pa določajo trošarine in davek na dodano vrednost. »Slovenija je mlada država in nima megalomanskih struktur, kakršne poznamo v Italiji, kjer z bencinom še vedno plačujemo vojno v Abesiniji,« je bil jasen Košuta.

Roberto Di Ilio upravlja bencinski servis Esso na Drevoredu Campi Elisi. Razložil

MARINO KOŠUTA

KROMA

je, da so tržaški črpalkarji v zelo slabem položaju in ni upanja, da bi se vrnili na nivo izpred nekaj let. Sam obžaluje, da se je veliko Tržačanov že navadilo na bencinske črpalke v Sloveniji: »Navad ni lahko spet spremeniti. K temu pa so pripomogli tudi krajevni mediji, ki vztrajno poudarjajo, kaj se potrošnikom najbolj splača. Pri tem včasih pretiravajo. Danes prodajamo bencin z deželnim popustom po 1,46 evra za liter, v Sloveniji pa stane liter 1,38 evra (po novem 1,40 evra, op. nov.). Razlika ni tako velika, kot pišejo. Gromozanske cene 1,80 evra za liter pa v Trstu še nismo videli ...« se je pritožil Di Ilio in povedal, da je

po decembrskem zvišanju trošarin zabeležil 40-odstotni upad prodaje goriva. »Beg voznikov čez mejo ne škodi samo 30 tržaškim črpalkarjem, ampak tudi državni blagajni,« je še poudaril. Podobnega mnenja so na bližnjem servisu Agip, kjer beleži lastnik od 30 do 40-odstoten upad prodaje: »Občani imajo pravico do večjih popustov. Mi pa tvegamo, da zapremo in odpustimo delavce.«

Po zadnjih podatkih Petrolove spletne strani znaša trošarina na 95-oktanski bencin v Sloveniji 0,49 evra za liter, davek DDV pa 0,23 evra (skupno 0,73 evra za liter). Po včerajšnjih podatkih italijanskega ministrstva za gospodarski razvoj pa znašajo trošarine za neosvinčeni bencin v Italiji 0,70 evra, davek IVA pa skoraj 0,30 evra za liter (skupno približno en evro, torej 0,27 evra več kot pri sosedih). Davek na dodano vrednost je v Italiji visok, ker so obdavčene tudi same trošarine. S slednjimi pa še vedno plačujemo vojno v Abesiniji (1935), Sueško krizo (1956), tragedijo Vajonta (1963), poplavo v Firencah (1966), številne potrese in vojaške misije ter obnovo kolektivne pogodbe železničarjev in voznikov avtobusov (2004). (af)

OBČINA TRST - Občinski svet zasičen z dokumenti

Resolucije prekipevajo

Od junija lani predloženih 137, na obravnavo jih čaka še 81 - Stališče Gibanja 5 zvezd

Tržaški občinski svet je na sinočnji seji nadaljeval razpravo o posameznih resolucijah, ki jo je bil začel na ponedeljkovi seji, potem ko je - s soglasno odobreno resolucijo - izrazil solidarnost delavcem škedenjske železarne in bližnjega podjetja Sertubi.

Resolucije predstavljajo eno od »bremen«, ki so se od poletja nakopičile v občinskem svetu. Ta tema je bila predmet tiskovne konference Gibanja 5 zvezd. Njegova občinska svetnika Paolo Menis in Stefano Patuanelli sta podala zanimiv statistični pregled. Od začetka Cosolinjevega županskega mandata je bilo vloženih v občinski svet skupno 137 resolucij. Dvajset so jih podpisniki umaknili, pet jih je mestna skupščina zavrnila, 15 jih je občinska uprava sprejela, štiri jih je sprejela kot priporočilo, dvanajst pa jih je odobril občinski svet. Na obravnavo čaka še 81 resolucij. Ogromno, upoštevajoč, da se je sedanja mandatna doba začela šele pred osmimi meseci.

Menis in Patuanelli pa sta opozorila na drugo kritično točko. Po določi-

PAOLO MENIS

KROMA

lih pravilnika občinskega sveta (72. člen) bi moral občinski odbor v roku 45 dni po odobritvi resolucije sporočiti konferenci načelnikov skupin, katere sklepe je sprejel, da bi zadostil zahtevam, iznesenih v resolucijah. »To se še ni zgodilo,« sta ugotovila predstavnika Grillovega gibanja.

Obstaja pa še druga nedoslednost. Pravilnik občinskega sveta predvideva obravnavo resolucij v roku 30 dni po predstavitvi. Mestna skupščina se ne drži tega določila, saj so bile nekatere resolucije predložene že junija lani, po

sedmih mesecih pa še čakajo na obravnavo v skupščini.

Take zamude niso za mestno skupščino novost. V drugem Dipiazzovem županskem mandatu so resolucije svetnikov leve sredine čakale leto in še več na obravnavo, nekaterih pa sploh niso obravnavali.

To seveda ne pomeni, da bi morali za časa Cosolinjevega mandata nadaljevati po tej poti kršitve pravilnika občinskega sveta. Zato sta se Menis in Patuanelli odločila, da ne bo Gibanje 5 zvezd več predložilo resolucij, razen v primerih, ko bi to bilo nujno potrebno. Ta odločitev bo veljala, do »vzpostavitve zakonitosti in spoštovanja pravilnika,« sta izrecno poudarila.

Namesto resolucijam se bosta svetnika Grillovega gibanja posvetila pripravi odlokov, o katerih naj bi razpravljali občinski svet. Prvi tak odlok bo zadeval ustanovitev občinskega registra za biološke oporoke, drugi pa bo zadeval smernice in kriterije imenovanj, ki so v županovi pristojnosti.

M.K.

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Nekdanji županski kandidat Ljudstva svobode

Antonione v mešani skupini

Zapustil je Berlusconijevo stranko - Ljudstvo svobode ima sedaj v mestni skupščini le šest svetnikov

Med ponedeljkovo razpravo o resoluciji v podporo delavcem škedenjske železarne in podjetja Sertubi je lanski županski kandidat Ljudstva svobode Roberto Antonione prvič posegel v svoji novi politični preobleki. Že na začetku seje je predsednik mestne skupščine Iztok Furlanič sporočil, da je Antonione zapustil svetniško skupino Ljudstva svobode in prestopil v mešano skupino. Sprememba je bila v dvorani občinskega sveta vidna: Antonione se je presedel. Medtem ko je do ponedeljka sedel v klopi ob Manueli Declich in drugih svetnikov Berlusconijeve stranke, sedi sedaj ob svetniški skupini Grillovega Gibanja 5 zvezd, tik pred sedežem njegovega velikega volilnega sponzorja, nekdanjega tržaškega župana Roberta Dipiazzee. Tako je Ljudstvo svobode ostalo s samimi šestimi svetniki.

Antonionejeva odločitev je bila pričakovana. Potem ko se je v začetku novembra lani v parlamentu javno ograbil od politike tedanjega predsednika vlade Silvia Berlusconi in s svojo odločitvijo prispeval k njegovemu odstopu, so se njegovi že itak zelo krhki politični odnosi s tržaškim vodstvom stranke še bolj skrhali. Antonione je po novem letu opravil vrsto srečanj z mestnimi predstavniki desne sredine, tistimi, ki kritično ocenjujejo Camberjevo vodstvo stranke ter se naposled odločil, da dokončno zapu-

Levo Roberto Antonione, desno Stefano Patuanelli

sti Ljudstvo svobode.

Nekaj mesecev po majskih volitvah je kazalo, da bo Antonione zapustil občinski svet ter se osredotočil na svoje parlamentarno delo. Številne odsotnosti na sejah mestne skupščine so to nakazovale in potrje-

vale. Jeseni pa so se politični dogodki v Rimu zapletli, Antonione je odigral vlogo enega od protagonistov. Njegova odkrita, javna kritika Berlusconiju in njegovi vladi je odjeknila tudi v mestu. Tržaško vodstvo stranke je hotelo, da bi odstopil. Tako bi njegovo mesto v občinskem svetu prevzel prvi neizvoljeni, nekdanji svetnik Forze Italia Lorenzo Giorgi.

Politični dogodki pa so se drugače zasukali. Antonione je res zapustil svetniško skupino Ljudstva svobode, ni pa zapustil mestne skupščine. Le presedel se je in pristopil k mešani skupini. Tako je zmešal štrene Camberju in predvsem Giorgiju, ki bo moral še čakati pred vrati občinskega sveta na morebiten odstop drugih svetnikov Ljudstva svobode (kar pa bi se lahko zgodilo le v primeru ko bi eden od sedanjih svetnikov bil prihodnje leto izvoljen v deželni svet in bi zapustil svoje mesto v občinskem svetu ...).

Tržaška desna sredina res »nima sreče« s svojimi izvoljenimi predstavniki. Antonionejev primer ni prvi. V preteklem mandatu je takratno skupino Forze Italia najprej zapustil svetnik Paolo Di Tora ter pristopil k mešani skupini, potem je skupini Forza Italia-Nacionalno zavezništvo dal košarico Salvatore Porro, za njim še Claudio Frömmel. Oba sta nato pristopila k Bandellijevi Un'altra Trieste.

M.K.

PROMET

Mestno središče spet odprto

Sprememba vremenskih razmer je omogočila preklc županovega odloka o omejevanju prometa zasebnih vozil v središču Trsta. Kot je deželna vremenoslovka služba napovedala že v ponedeljek, sta včeraj najprej dež in potem burja očistila in prevetrila mestno ozračje, kjer so se v prejšnjih dneh zadrževali zdravju škodljivi prašni delci PM10.

Včeraj so prometne omejitve še veljale, po oceni podatkov deželne agencije za okolje ARPA pa je župan Roberto Cosolini na predlog občinskega odbornika za okolje Umberta Laurenija podpisal odlok o preklcu. Z današnjim dnem bo tako promet spet dovoljen v centru mesta. V veljavi bodo le redne omejitve na posameznih ulicah in trgih.

Občinski redarji, ki so bili včeraj obremenjeni tudi zaradi shoda škedenjskih železarjev, so izvedli 43 vzročnih kontrol v centru in zapisali 8 glob (po 155 evrov) kršilec.

Otroške urice v NŠK:

jutri bo na vrsti že prva

Z zimskimi dnevi prihajajo v Narodno in študijsko knjižnico nove otroške urice, med katerimi bodo najmlajši obiskovalci spremljali živahne dogodivščine gozdnih prebivalcev. Tokratni cikelus treh pravljic bo na sporedu ob četrtnih ob 17. uri, in sicer jutri, 26. januarja, 16. februarja in 15. marca. Kot pravljčarki se bosta predstavili Alenka Hrovatin in Biserka Cesar, ki so ju otroci spoznali že v lanskem letu.

Na prvi urici, ki bo na sporedu **jutri ob 17. uri**, bodo prisluhnili zgodbi Diamant v snegu o krtku, ki ga očara zasnežena pokrajina, saj snega še ni videl, še posebno pa ga prevzame diamant. Želi ga pokazati svojim prijateljem, a diamant hitro kopni. V topli zgodbi o hladni zimi izvemo, da nas čarobni trenutki lahko presenetijo kadar koli.

Srečanje DS o krizi

in Montijevi vladi

V hotelu Savoia Excelsior (Nabrežje Mandracchio 4) bo **jutri ob 18. uri** javna debata v prireditvi tržaške Demokratske stranke o Italiji oziroma o krizi in Montijevi vladi. Francesco Russo se bo o tem pogovarjal s senatorko Tamara Blažina in poslancem Ettorejem Rosatom. Zaključke bo potegnili evropska poslanka Debora Serracchiani.

V Rossettiju od danes

Schillerjevi Masnaderi

Na odru gledališča Rossetti bodo v okviru proznega programa od danes do nedelje »nastopili« Schillerjevi Masnaderi v režiji Gabrieleja Lavie. Dramo o uporu oblasti in želji po svobodi bo uprizoril mlad gledališki ansambel.

Seminar o fotografiji

Madnarodna visoka šola Sissa prireja danes od 17.30 do 19.30 fotografsko delavnico, ki jo bo vodil fotograf in zgodovinar Mosè Franchi. V dvorani 128 v Ul.Bonomea 265 se bodo udeleženci podali na potovanje skozi zgodovino in razvoj fotografije.

Predčasno zaprtje okenc

za rezervacije (CUP)

Tržaško bolnišnično univerzitetno podjetje sporoča, da bo delovni čas okenc za rezervacije specialističnih zdravniških pregledov (CUP) v tržaških bolnišnicah **jutri** skrajšan. Rezervacijo bo mogoče opraviti le do 13. ure, osebe pa se bo nato udeležilo sindikalne skupščine.

DSI - Avtorici Alenka Puhar in Maja Weiss na ponedeljkovem večeru

Dokumentarec razkril skrit spomin Angele Vode

Premočrtna predvojna komunistka in feministka žrtev različnih totalitarizmov

Tako je nanese, da smo imeli v Trstu v preteklih dneh možnost, da si na platno ogledamo kar nekaj novosti s področja slovenskega igranega in dokumentarnega filma. Za to sta poskrbela bogati Tržaški filmski festival, a tudi Društvo slovenskih izobražencev, ki se je že pred časom dogovorilo za srečanje s časnikarko, publicistko in raziskovalko naše polpreteklosti Alenko Puhar ter s scenaristko in režiserko Majo Weiss ob izidu dokumentarca Odkrivanje Skritega spomina Angele Vode, za katerega sta napisali scenarij, Weissova pa ga je tudi režirala. Dokumentarec traja 54 minut in je premiero doživel 12. decembra v Cankarjevem domu v Ljubljani. Na malih zaslonih bo v nedeljo ob 21.20 na 1. sporedu TV Slovenija, ki ga je producirala.

Tržaško predvajanje filma in pogovor z avtoricama je v ponedeljek v Peterlinovi dvorani vodil Ivo Jevnikar, ki je med drugim podčrtal, da je dokumentarec sicer povsem samostojno delo, vsebinsko pa zelo lepo dopolnjuje igrani film Skriti spomin Angele Vode, ki ga je Weissova posnela leta 2009 po scenariju, ki ga je napisala skupno z Alenko Puhar in Ano Lasič. Nastajal je vse od leta 2007, vzporedno z igranim filmom, ko sta Puharjeva in Weissova iskali sorodnike, prijatelje in znance protagonistke, torej v pozabo potisnjene javne delavke, pisateljice in večkratne politične preganjanke Angele Vode (1892-1985). Bila je predvojna komunistka in feministka, publicistka in aktivistke Osvobodilne fronte, ki je svoj idealizem in premočrtnost drago plačala. Iz partije so jo izključili, ker je leta 1939 obsodila pakt Hitler – Stalin. Med vojno so jo Italijani zaprli, Nemci pa poslali v koncentracijsko taborišče Ravensbrück. Njene povojne kritične ocene komunističnega totalitarne sistema so jo leta 1947 spravile med obsojence na montiranem Nagodetovem procesu. Do leta 1953 je životala po zaporih, na prisilnem delu, v samici. Skoraj do smrti je potem v Ljubljani živela kot "ne-oseba". Skrivaj pa je v letih 1960-70 pisala iskrene in zelo kritične spomine, ki so ostali v rokopisu, dokler jih Alenka Puhar ni pripravila za tisk, opremila z opombami in izdala leta 2004 pod naslovom Skriti spomin.

V DSI sta bili v preteklih letih predstaviti tako knjige kot igranega filma, tako da snov za občinstvo ni bila nova, in

vendar je bilo ob koncu ponedeljkovega predvajanja dokumentarca ploskanje zažrto, a to zaradi pretresljive vsebine in mojstrskega spleta izjav 13 pričevalk in pričevalcev (Franca Buttolo, Jelka Mrak Dolinar, Tatjana Hojan, Angelika Hribar, Maca Jogan, Mija Kandus, Silva Požar, Ljubo Sirc, Audrey in John Spindler, Polonca Steinmann, Rapa Šuklje in Katja Vodopivec), odlomkov iz igranega filma, dokumentarnih posnetkov in povezovalnih nastopov "deklice v rdečem" Maše Košak. Potrdilo se je, da igrani film ni bil sad umetniške fantazije ustvarjalke, temveč da je bila resničnost še bolj trpka in turobna. Ob tem se je razvil razgovor z občinstvom, saj sta režiserka Maja Weiss in Alenka Puhar marsikaj povedali o svojem odnosu do obravnavane tematike, o stanju duha na Slovenskem, zlasti glede obravnave polpreteklosti, o svojem delu. Ob 120-letnici rojstva Angele Vode še naprej opozarja na nečlovečnost totalitarizmov, na usodne napake in stranpote, ki se jim je treba tudi danes in jutri izogibati.

Avtorici film z Ivom Jevnikarjem na večeru v DSI

KROMA

SLOVENSKI VISOKOŠOLSKI SKLAD SERGIJ TONČIČ - V ponedeljek v Dijaškem domu

Podelili tri štipendije in devet podpor

Štipendije v višini 1.500€ prejele Ana Košuta, Taddea Druscovich in Iva Pertot - Vsi nagrajenci študirajo v Kopru, Ljubljani in Trstu

Skupinska fotografija nagrajencev in odbornikov Tončičevega sklada

KROMA

Dvanajst študent in študentov - toliko je letošnjih dobitnikov štipendij in podpor za akademsko leto 2011/2012, ki so jih v ponedeljek podelili odborniki Slovenskega visokošolskega sklada Sergij Tončič.

Tončičev sklad je novembra lani razpisal tradicionalni natečaj za štipendije in podpore, namenjene rednim študentov iz Furlanije-Juljske krajine, ki se izobražujejo po dodiplomskih ali diplomskih visokošolskih programih, ki so pomembni za slovensko skupnost v Italiji. Na razpis se je prijavilo 18 kandidatov. Odbor sklada je pregledal dokumentacijo prosilcev in med tistimi, ki so izpolnjevali razpisne pogoje, izbral tri kandidate za štipendije in devet za podpore. V ponedeljek so jih na sedežu sklada v Dijaškem domu podelili njegovi predsednik Marko Kravos in odborniki Nerina Švab ter Barbara Zlobec.

Štipendije v višini tisoč petsto evrov so prejele tri študentke. Ana Košuta, vpisana v četrti letnik univerzitetnega študijskega programa Športna vzgoja na Fakulteti za šport Univerze v Ljubljani, Taddea Druscovich, vpisana v četrti letnik na ALUO- Akademija za likovne umetnosti Univerze v Ljubljani (študijski program Oblikovanje) in Iva Pertot, ki obiskuje tretji letnik Inženirske fakultete za elektroniko Univerze v Trstu.

Podpore v znesku od petsto do tisoč evrov so prejeli Jernej Šček, vpisan v prvi letnik magistrskega študija na tržaški Filozofski fakulteti (študijski program: družbene vede). Študentka muzikologije na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani Sara Zupančič, študent sodobne zgodovine na Univerzi v Trstu Jurij Klanjšček in Jure Kopušar, ki obiskuje četrti letnik Akademije za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani.

Med prejemniki Tončičevih podpor so še Sanja Mikac, ki obiskuje prvi letnik študijskega programa Industrijsko in unikatno oblikovanje na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani. Elena Rita Pesaro, vpisana v drugi letnik na Pedagoški fakulteti Univerze na Primorskem v Kopru (smer: Predšolska vzgoja). Goran Košuta, ki zaključuje študij na tržaški Pravni fakulteti, Manja Košuta, vpisana v tretji letnik medijskih študijev na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem v Kopru, in Tinkara Košuta, ki na isti univerzi obiskuje prvi letnik Fakultete za menedžment.

TRST FILM FESTIVAL - V dvorani Ariston so predvajali Un onomasticidio di stato

Čez noč smo postali Italijani

Režiserja Miro Tasso in Nadia Roncelli sta izrazila željo, da bi si dokumentarec ogledala šolska mladina - Zanimiv zgodovinski presek

V kinodvorani Ariston se je v ponedeljek na platnu zavrtela trpka stran naše zgodovine, tista o sistematskem uničevanju vsega, kar ni bilo italijansko. Dokumentarni film *Un onomasticidio di stato*, ki sta ga režirala beneški raziskovalec in zgodovinar Miro Tasso ter urednica založbe Mladika Nadia Roncelli (*na fotografiji s predsednico TFF Annamario Percavassi, foto IG*), se namreč poglablja v poglavje poitalijančevanja ne-italijanskih priimkov - slovenskih, madžarskih ali nemških na primer med Trstom, Gorico in Vidmom. Po objavi istoimenske Tassove knjige sta se odločila, da zgodbo zabeležita še v video obliki in jo tako ponudita širšemu občinstvu, predvsem italijanskim soomeščanom, ki o tem premalo vedo ...

Sicer sta Tasso in Roncellijeva (knjiga je izšla pri založbi Mladika) knjigo že večkrat predstavila na Tržaškem in Goriškem, ko pa sta jo ponudila drugje, sta naletela na gluha ušesa. »Občutek imam, da marsikoga še vedno to ne zanima. No, in potem se zgodi, da te znanka iz Neaplja vprašala, katera je razlika med istrskimi ezuli in slovensko

manjšino,« je ironično povedal Tasso ob zaključku predvajanja filma.

Kakor smo že poročali, je film razdeljen na tri dele. Prvi je igrani prizor, ki je postavljen v leto 1927, ko se prvič sestane komisija, ki je na podlagi dekreta z dne 7. aprila 1927 zadolžena, da pripravi seznam vseh priimkov zapisanih s tujo pisavo. Andrej Pisani, Tomaž Susič in Nikolaj Pintar poosebljajo Pizzagallija ter

fašističnega oz. nacističnega komisarja; menijo se o najprimernejših italijanskih prevodih priimkov, tako da s pomočjo slovarja postanejo Vodopivci Bevilacqua, Lovšini Cacciafigli, Plesničarji Ballerini, Benedetiči Benedetti, Pustoslemške pa po daljši debati raje preskočijo. V drugem delu se v intervjujih oglašajo novinarji, zgodovinarji in pisatelji, ki kritično analizirajo delo komisije, dekret o poitalijančevanju in njegove posledice, ob tem pa ponujajo obširen pregled zgodovinskega dogajanja od leta 1920 do današnjih dni. Tretji del pa zaobjema pogovore z ljudmi, ki so si povrnili priimek v slovensko obliko v različnih obdobjih.

Režiserja si želita, da bi si dokumentarec ogledala predvsem šolska mladina, da bi spoznala nečloveško ravnanje do ne-Italijanov, da bi prisluhnila zgodbam ljudi, ki so na lastni koži doživeli to tragedijo. Izvedeli bi tako o hudomušnem zdravniku Slavichu, ki predlaga, da bi ga preimenovali kar v Italiancicha ali o grobnici družine Borisa Pahorja, pred katero stojijo grobnice drugih treh družin Pahor, sicer Pacorinijev, Parrinijev in Pacorrijev. (sas)

Režiserja si želita, da bi si dokumentarec ogledala predvsem šolska mladina, da bi spoznala nečloveško ravnanje do ne-Italijanov, da bi prisluhnila zgodbam ljudi, ki so na lastni koži doživeli to tragedijo. Izvedeli bi tako o hudomušnem zdravniku Slavichu, ki predlaga, da bi ga preimenovali kar v Italiancicha ali o grobnici družine Borisa Pahorja, pred katero stojijo grobnice drugih treh družin Pahor, sicer Pacorinijev, Parrinijev in Pacorrijev. (sas)

Danes konec TFF

Trst film festival se drevi zaključuje. Še ves dan bodo v gledališču Miela vrteli filme, ob 20. uri pa bodo slovesno razglasili letošnje zmagovalne kratkometražne in dolgometražne filme ter dokumentarce. Ob 20.30 pa si bo mogoče ogledati film Vlacava Havla **Odchazení** (Odpotovati).

TRST - Koncert 10. februarja, od danes predprodaja

Siddharta v SSG

Bend je v zadnjih 15 letih zaznamoval mednarodni vzpon slovenske rock glasbe

Po lanskem, izjemno dobro obiskanem koncertu legendarne skupine Laibach, bo Slovensko stalno gledališče v Trstu ponovno postalo prizorišče rock dogodka z enkratnim gostovanjem benda, ki je v zadnjem petnajstletju zaznamoval mednarodni vzpon slovenske rock glasbe.

Skupina Siddharta deluje od leta 1995; tri leta po nastanku je že prejela platinasto ploščo za izjemen uspeh prvenca ID. Z medijsko prepoznavnostjo sta se povečala tudi število koncertov in popularnost videospotov največjih uspešnic kot sta Pot v X ali B Mashina. Kasnejši single Rave je postal hit na domačih videolestvicah in se je

vrtel tudi na MTV-ju v okviru oddaje World Chart Express. Julija 2004 je sledilo najvišje priznanje za prodajne uspehe, diamantna plošča, leto kasneje MTV-jeva nagrada EMA za najboljšega izvajalca, leta 2009 pa nagrada Viktor za medijske dosežke. Najnovejša plošča skupine je nastala v živo na lanskem koncertu v areni Stožice.

Koncert skupine Siddharta v okviru abonmaja supersodobni in mega ter izven bo v petek, 10. februarja, ob 21. uri. Predprodaja se bo pričela danes, 25. januarja, pri blagajni Slovenskega stalnega gledališča (vsak delavnik od 10. do 15. ure – tel. 040 362542/ brezplačna številka 800214302). Spletna prodaja na www.vivaticket.it.

TRST - Danes v Narodnem domu

Predstavitev knjige Živim v besedi

Žarko Rovšček, sicer doktor veterinarske medicine, v prostem času pa planinec in neutrudni raziskovalec življenja in dela Zorka Jelinčiča je po Jelinčičevem zborniku (Nad prezrtjem in mitom, 2000) in Pod rdečim svinčnikom (Pisma Zorka Jelinčiča iz ječe, 2005) pri Založništvu tržaškega tiska izdal novo knjigo, v kateri je zbral in izbral različna Jelinčičeva besedila in članke pod naslovom Živim v besedi (Izbrana dela Zorka Jelinčiča).

Avtor je iz obširnega Jelinčičevega opusa (preko 400 naslovov z različno tematiko) opravil izbor tekstov, ki ga najbolje predstavljajo kot osebnost. Izbor Jelinčičevih besedil je kronološko razporejen skozi knjigo od predvojnega obdobja (objave v ilegalnem tisku, vključno z nekaj teksti iz planinske tematike) vse do povojnega obdobja (planinski članki oz. članki s področja jamarstva, teksti, ki se nanašajo na aktualno politično situacijo, kakršno je v zamejstvu doživljal avtor, različne publicirane in nepublicirane raziskave: domoznanstvo, arheologija, likovne kritike itd.).

Tudi v pričujočem delu nam Rovšček želi predstaviti Zorka Jelinčiča kot pronicljivega kulturno-prosvetnega delavca in publicista, ki se je lotil narodnostnega boja na sebi lasten način: s pisanjem. Kot pravi sam avtor, je bilo brskanje po njegovem opusu pravzaprav iskanje sledov njegovih naporov za svetlejšo bodočnost slovenskega naro-

da, predvsem v primeru najbolj izpostavljene slovenske narodne manjšine na Tržaškem oz. v Italiji nasploh. Jelinčičeva pisana in natisnjena beseda so svojevrsten dokument njegovega časa in njegovih prizadevanj, vpetih v boj primorskih ljudi za obstoj na svoji zemlji in končno priključitev matični domovini. Potreba po tem boju iz bližine je tudi botrovala njegovi zavestni odločitvi, da ostane v zamejstvu, "kjer sem najbolj potreben", kot je pripomnil sam Jelinčič. Imel je namreč možnost, da se po vojni preseli v Ljubljano, na veliko bolj udobno delovno mesto.

Besedila so še dodatno dokumentirana s fotografijami iz Jelinčičevega arhiva (posnetki, ki so nastali med njegovim javnim delovanjem na Tržaškem ter posnetki raznih dokumentov), ki ga skrbno čuva njegov sin Dušan in kateremu gre posebna zahvala za moralno in na sploh podporo pri nastajanju omenjene knjige.

Avtor Žarko Rovšček je knjigi dodal tudi obsežno spremno besedo, v kateri komentira posamezne Jelinčičeve članke in tudi razmere, v katerih so nastajali.

Predstavitev knjige, ki bo danes, 25. januarja, ob 17. uri v Narodnem domu v Trstu so skupaj pripravili Zgodovinski odsek Narodne in študijske knjižnice Trst, Slovensko planinsko društvo Trst in Založništvo tržaškega tiska. O knjigi bodo spregovorili avtor Žarko Rovšček, Dušan Jelinčič in Aleksej Kalc.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA-JULJSKA KRAJINA

TRST

Stalno gledališče FJK II Rossetti

Dvorana Generali

Danes, 25. januarja, ob 20.30 / Friedrich Schiller: »I masnadieri«. / Režija: Gabriele Lavia / Ponovitev: v četrtek, 26. januarja, ob 16.00 in ob 20.30, v petek, 27. in v soboto, 28. ob 20.30 ter v nedeljo, 29. januarja, ob 16.00.

Dvorana Bartoli

Danes, 25. januarja, ob 21.00 / prevzeto od Shakesperjevega dela: »All's Well That Ends Well» / Alessandro Marinuzzi: »Bene finisce bene« / Režija: Alessandro Marinuzzi / Ponovitev: v četrtek, 26. in četrtek, 27. ob 21.00, v soboto, 28. ob 17.00 in ob 21.00 v nedeljo, 29. ob 17.00 in v ponedeljek, 30. januarja, ob 21.00.

V četrtek, 2. februarja, ob 21.00 / Dacia Maraini: »Picasso e la ragazza rapata« / Režija: Antonio Calenda / Ponovitev: od četrтка, 2. do sobote, 4. ob 21.00, v nedeljo, 5. ob 17.00, od torka, 7. do sobote, 11. ob 21.00 ter v nedeljo, 12. februarja, ob 17.00.

Gledališče Verdi

V sredo, 1. februarja, ob 20.30 / Giorgio Albertazzi in Marta Graham Dance company: »Cercando Picasso« / Režija: Antonio Calenda. / Režija: Antonio Calenda / Ponovitev: od četrтка, 2. do sobote, 4. ob 20.30, v nedeljo, 5. ob 16.00, od torka, 7. do sobote, 11. ob 20.30 ter v nedeljo, 12. ob 16.00.

Gledališče Orazio Bobbio - La Contrada

V petek, 27. januarja, ob 20.30 / Carlo Goldoni: »La bottega del caffè« / Režija: Giuseppe Emiliani / Nastopajo: Marina Bonfigli, Antonio Salines, Virgilio Zernitz in Massimo Loreto. / Ponovitev: v soboto, 28. ob 20.30, v nedeljo, 29. in v torek, 31. januarja ob 16.30, od srede, 1. do sobote, 4. ob 20.30 ter v nedeljo, 5. februarja, ob 16.30.

V petek, 10. februarja, ob 20.30 / Jean Calude Carrière: »Il catalogo - Aide Momoire«. Nastopajo: Ennio Fantastichini in Isabella Ferrari. / Ponovitev: v soboto, 11. ob 20.30 in v nedeljo, 12. ob 16.30.

Gledališče dei Fabbri

Danes, 25. januarja, ob 21.00 / Vadim Leanov: »Uno, due, tre«. / Režija: Franco Però / Nastopajo: Sara Beinát, Giulia Corrocher, in Enza De Rose. / Ponovitev: do sobote, 28. januarja, ob 21.00 ter v nedeljo, 29. januarja, ob 16.30.

V nedeljo, 29. januarja, ob 11.00 / Predstava za otroke / »Hansel e Gretel«.

V petek, 3. februarja, ob 21.00 / William Shakespeare: »Essere o non essere Amleto«. / Ponovitev: v soboto, 4. ob 21.00 in v nedeljo, 5. februarja ob 16.30

■ **Trieste film festival 2012**

Gledališče Miela

Danes, 25. januarja, ob 11.00 / Gregorz Królikiewicz in kaos kot vizija sveta / »Kratkometraže, program št. 2« / ob 14.00 / nagajevanje tečaja Salani, zmagovalce edicije leta 2011 / Stefano Savona, Alessia Porto in Ester Sparatore: »Palazzo delle Aquile« / Conekina, posebna izdaja / »L'ultimo Imperatore - la visita a giugno di Carlo I a Trieste, giugno 1917«. / ob 18.00 / dan spomina / Sándor László, Róbert Kollár: »Holtak orszaga« film v madžarščini / ob 20.00 / nagajevanje 23. izdaje trieste film festival / ob 20.30 / poseben dogodek / Vaclav Havel: »Odchazeni« film v češčini.

VIDEM

Novo gledališče "Giovanni da Udine"

V sredo, 1. februarja, ob 20.45 / Anton Čechov: »Il giardino dei ciliegi«. / Režija: Paolo Magelli / Ponovitev: do sobote, 4. februarja, ob 20.45.

V ponedeljek, 7. februarja, ob 20.45 / prevzeto od 1984, Georgeja Orwella: Enrico Remmert in Luca Ragagnin: »2984« / Režija: Emanuele Conte.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

Jutri, 26. januarja, ob 20.45 / Roberta Biagiarelli in Simona Gonella: »Reportage Chernobyl; L'atomo e la vanga. La scienza e la terra« / Režija: Simona Gonella.

V torek, 7. februarja, ob 20.45 / Prevzeto od knjige Gianricoja Carofiglijoja, Stefano Massini: »L'arte del dubbio« / Režija: Sergio Fantoni / Ponovitev v sredo, 8. februarja, ob 20.45.

SLOVENIJA

KOPER

Gledališče Koper

Danes, 25. januarja, ob 20.00 / David Mamet: »Romanca«. / Ponovitev: do sobote, 28. januarja, ob 20.00.

Jutri, 26. januarja, ob 20.00 / Predstava za šole / Po Franu Milčinskem: ustvarjalci predstave: »Butalci«.

NOVA GORICA

V petek, 27. januarja, ob 20.00 / Roland Schimmelpfennig :»Zlati zmaj«.

V soboto, 28. januarja, ob 10.30 / gledališka igralnica / Gledališka igralnica z Nevenko Vrančič: »Sneguljčica«.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Gallusova dvorana

Danes, 25. januarja, ob 19.30 / Bertolt Brecht: »Ustavljeni vzpon Artura Uia«. / Režija: Eduard Miler / Ponovitev: do četrтка, 27., ob 19.30, v nedeljo, 29. ob 18.00, v ponedeljek, 30. januarja, ob 19.30 ter v torek, 31. januarja, ob 17.00.

Klub CD

V soboto, 28. januarja ob 20.00 / Hazarderska črna komedija / Vladimir Đurđević: »Ne stavi na angleže«. / Režiser: Gašper Tišl / Nastopajo: Jernej Čampelj, Tomislav Tomšič in Andrej Murenc/Primož Vrhovec.

SNG Drama

Veliki oder

V petek, 27. januarja, ob 17.00 / Otfried Preußler, Andrej Rozman Roza: »Mala čarovnica«. / Ponovitev: v ponedeljek, 30. ob 18.00 in v torek, 31. januarja.

V soboto, 28. januarja, ob 19.30 / Dušan Jovanović, Mitja Čander, Eva Mahković: »Bobby in Boris«.

Mala drama

Danes, 23. januarja, ob 20.00 / Avtor neznan »Reznos«. / Ponovitev: v torek, 24. januarja, ob 20.00.

Danes, 25. januarja, ob 20.00 / Evripid: »Kiklop«. / Ponovitev: v četrtek, 26. januarja, ob 20.00.

V petek, 27. januarja, ob 20.00 / Sam Shepard: »Lunine mene«.

V soboto, 28. januarja, ob 20.00 / »Senca tvojša psa« / Gostuje Branko Završan s triom Brki latino pozabe.

V ponedeljek, 30. januarja, ob 20.00 / Via Negativa, Via Nova 2011: »MandičStroj«.

V torek, 31. januarja, ob 20.00 / Sam Shepard: »Lunine mene«.

Slovensko mladinsko gledališče

Spodnja dvorana

V petek, 27. januarja, ob 19.00 / Ivo Svetina: »Stolp«. / Ponovitev: v nedeljo, 29.-. januarja, ob 19.30.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Danes, 25. januarja, ob 20.30 / Gaetano Donizetti: »Anna Bolena« / Dirigent: Boris Brott / Orkester in zbor gledališča Verdi / Nastopajo: Mariella Devia, Cinzia Forte, Luiz Ottavio Faria, Laura Polverelli, Rossana Rinaldi, Celso Albello Deniz Leone, Elena Traversi in Alla Gorobchenko. / Ponovitev: do petka, 27. ob 20.30 ter v soboto, 28. januarja, ob 17.00.

VIDEM

Jutri, 26. januarja, ob 20.45 / Balet / Malandain Biarritz Ballet: »Roméo et Juliette«. / Umetniški vodja in koreograf: Thierry Malandain / glasba: Hector Berlioz.

GORICA

Kulturni dom

Jutri, 26. januarja ob 21.00 / koncert jazz glasbe / Sherman Irby Quartet« iz ZDA / Sherman Irby - saksofon; James Hurt - klavjature; Marco Marzola (Italija) - kontrabas in Darrell Green - bobni.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Kulturni dom

V petek, 27. januarja, ob 20.15 / Koncert / Uroš Perič s skupino The Blue-note Quartet & The Pearlettes.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Klub CD

V torek, 31. januarja, ob 20.30 / Koncert / »Savina Yannatou & Primavera En Salonico (Grčija)« nastopajo: Savina Yannatou - glas; Kostas Vomvolos - kanun, harmonika; Kyriakos Gouventas - violina; Harris Lambrakis - nej; Yannis Alexandris - oud, kitara, tamboura; Michalis Siganidis - kontrabas in Kostas Theodorou - tolkala.

Slovenska filharmonija

V soboto, 28. januarja, ob 19.30 / Koncert / »Duo Leskovar & Sollima« / Nastopata: Monika Leskovar in Giovanni Sollima - violončelo.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: od prto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. / Na ogled je razstava Giovannija Tallerija: »Orizzonti limpidi di libertà«.

Muzej Revoltella: do 1. aprila v okviru »150-letnice Itala Sveva«, je na ogled razstava tržaških slikarjev: Isidoro Grunhut, Carlo Wostry in Umberto Veruda in to v četrtem in tretjem nadstropju.

SLOVENIJA

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: na gradu Kromberk je na ogled razstava iz zbirke podarjenih del Vladimirja Makuca z naslovom »Risbe in kipi«; Sv. Gora - zaprta do nadaljnjega zaradi popravila prostorov; Grad Dobrovo ob ponedeljkih zaprto, od torka do petka od 8.00 do 16.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13.00 do 17.00; Koldvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12.00 do 19.00, ob nedeljah pa od 10.00 do 19.00. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Knjižnica Otona Župančiča (Kersnikova ulica 2): do konca januarja so na ogled ilustracije iz knjige Rimljani v Ljubljani, avtorice Ane Plestenjak in ilustratorja Marka Zoroviča.

Muzej novejšje zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

KULTURNI DOM - Navdušujoča predstava trobilnega septeta Mnozil Brass

Od dunajske gostilne do vrhunskih glasbeno-gledaliških predstav

Njihovi nastopi slonijo na humorju in parodiji - Lotijo se tako pop glasbe kot klasike

Najbolj uspešne ideje se bolj pogosto rojevajo na neformalnih druženjih kot na delovnih sestankih: že dvajset let je minilo od časa, ko se je sedem dunajskih študentov srečevalo v gostilni Josefa Mnozila zraven univerze ter iskalo možnost, da bi svoj bodoči poklic popestrili z originalno in po možnosti zabavno domisljico. Sedem odličnih trobilcev, a ne samo: mladeniči so bili neusahljiv vir idej, ki so postopoma nadgrajevale začetno zamisel ter oblikovale svojevrstne koncerte, posrečeno zmes med neoporečno profesionalnostjo ter gledališko zasnovanimi predstavami, ki slonijo na humorju in parodiji. Rodil se je septet Mnozil Brass, ki je iz fantovske skupine prerasel v pravi fenomen. Sicer ima dunajski sestav kar resno konkurenco, kar zadeva humoristične parodije, naj omenimo samo odlični francoski godalni kvartet Le Quatuor in duo Igu-desman & Joo, ki že dolga leta dokazujejo, da je glasba lahko tudi vir pri-srčne ter inteligentne zabave. Trije trobentači - Thomas Gansch, Roman Rindberger in Robert Rother, trije pozavnisti - Leonhard Paul, Gerhard Füssl in Zoltan Kiss ter bas - tuba Wilfried Brandstötter so ne samo izvrstni instrumentalisti, temveč tudi igralci, ki med predstavo zaživijo kot nadvse zabavni liki, bogati na domislicah, ki v hitrem ritmu izzivajo poslušalca ter ga presenečajo s svežino in prikupnostjo.

Če bi se poigrali s slovanskim korenim imena, bi lahko rekli, da je Mnozil pomnožil obiskovalce Kulturnega doma, znatno pomnožil užitek in navdušenje, zahvala pa gre navezi družtev, ki so s skupnimi močmi organizirali gostovanje izjemnega ansambla: Slovensko stalno gledališče, Kulturna zadruga Maja, združenje Glasba brez meja, združenje Druga muzika, Folk club iz Buttria, goriški Kulturni dom z združenjem Across the Border ter ZSKD, čigar bivši predsednik - zdaj tajnik SKGZ - Marino Marsič je pred predstavo pozdravil izredno številno, v veliki večini mlado občinstvo, pozdravil ugledna gosta, generalno konzulko RS Vlasto Valenčič Pelikan in predsednika SKGZ Rudija Pavšiča, ter se zahvalil vsem partnerjem za uspešno pobudo.

Uspeh je bil tako rekoč napovedan, kajti vstopnice so bile razprodane že teden pred koncertom: priljubljenost skupine, ki ima vsako leto približno 120 koncertov po celem svetu, je bila otipljiva, še preden so dunajski mojstri prišli na oder. Da njihove predstave niso zgolj improvizacija, četrta zabava, skrbni režiser in koreograf Ferdinando Chéfaló. Mnozil Brass ima za seboj že vrsto CD-jev in DVD-jev, čigar zgodbe so bolj ali manj razvidne iz naslova, najnovejša predstava pa nosi zagonetno ime Blofeld. S potrpežljivim iskanjem smo odkrili, da je bil Ernst Stavro Blofeld pomembna osebnost v treh filmih Jamesa Bonda; zlobnež je imel ob sebi belega mačka, ki se je nekajkrat pojavil na odru, in zlati prst - Goldfinger - ki je tavitološko izstopal med izvedbo teme iz popularne filmske serije. Filmska glasba iz Hitchcockovega filma Psiho je odprla bogat niz skladb, skoraj vsaka je dala povod za skeč, pa tudi za mojstrske solo okraske, ki so sprožili navdušene aplavze. Veliko filmske glasbe, a ne samo: mnogo skladb sta spisala člana sestava Paul Leonhard in Thomas Gansch, iz filmske glasbe smo poslušali Johna Williamsa, iz pop uspešnic pa Mc Cartneya in Zawinula (Weather Report), bogato pa so zajemali tudi iz klasične glasbe: Hačaturjan, Bizet, pa Schubert, Bruckner in Čajkovski (čim bolj resno je izhodišče, tem bolj zabavna lahko postane parodija) so navdihnili dunajske veseljake. Med najbolj posrečenimi prizori velja omeniti parodijo vojaške skupnice, pa karikaturo nepozabne Marilyn in »olimpijski«

Sedmerica dunajskih glasbenikov in igralcev je v Kulturni dom prinesla val svežine in pritegnila tudi mlajšo publiko

KROMA

niz, ki se je ob Vangelisovi glasbi začel z upočasnim sprintom, nadaljeval z različnimi športnimi panogami vse do plavanja, ki se je odvijalo na valovih Modre Donave Johanna Straussa... Fantje so se izkazali tudi v ubranem zborčku, igro na trobila pa so dopolnili z melodiko ter igro na žago.

Če si tubist Wilfried Brandstötter in trobentač Thomas Gansch zaslužita posebno pohvalo, tako zaradi igral-skih kot instrumentalnih vrlin, še ne pomeni, da so bili ostali kolegi manjvredni. Vsak je zablestel na glasbenem in gledališkem področju ter se vključil v ansambel kot nepogrešljiv element.

Skratka, nadvse posrečena kombinacija talentov, ki je v Kulturni dom prinesla val svežine ter dokazala, da je tudi mladina - sicer praviloma odsotna na običajnih glasbenih prireditvah našega osrednjega kulturnega hrama dovzetna za glasbeno ponudbo.

Katja Kralj

LITERATURA - Nov roman Gorana Vojnovića Jugoslavija, moja dežela

Jugoslovanska zgodba iskanja sebe in svoje nove identitete

Drugi roman Gorana Vojnovića je bil med najbolj pričakovanimi knjižnimi novostmi lanskega leta

M.T.

Pretekli četrtek so v koprskem Domu knjige predstavili drugi roman Gorana Vojnovića z naslovom Jugoslavija, moja dežela. Srečanje z mladim avtorjem se je po uradni, skorajda protokolarni predstavitvi novega dela, razvilo v zanimivo debato in izmenjavo pogledov na identitetna vprašanja med Vojnovićem in prevajalko Breda Bišćak.

Nobena Bisknost ni, da je bilo drugo literarno delo Gorana Vojnovića med najbolj pričakovanimi knjižnimi novostmi lanskega leta. Roman Jugoslavija, moja dežela je izšel tik pred Slovenskim knjižnim sejmom, do novega leta pa je že dvakrat pošel. Jasno je torej, da bo tudi drugi roman mladega pisatelja, sicer režiserja in Dnevnikovega kolumnista, ki je pred tremi leti zaslovel na knjižnem področju s prvim Čefurji raus, velika uspešnica. Jugoslavija, moja dežela pa ni nadaljevanje zloglasnih Čefurjev, čeprav se avtor v njej ponovno, vendar povsem drugače, loti vprašanj (fluidnih) identitet našega časa in prostora. Še vedno ga sicer zanima področje nekdanje Jugoslavije, nov roman pa ni nadaljevanje prvega predvsem v smislu uporabe čefurščine, na katero tokrat naletimo le tu in tam v dialogih, ki pa so obarvani tudi z drugimi jugoslovanskimi jeziki, to so hrvaščina, bosanščina, srbsčina in slovenščina, vse v različnih pogovornih niansah.

Protagonist romana je Vladan, otrok slovensko-srbskega zagona, ki se v svojih poznih dvajsetih letih poda na iskanje očeta, za katerega izve, da je bil vojni zločinec. Med popotovanjem po Balkanu - v stilu road movies - si glavni junak postavlja številna vprašanja o človeški biti v današnjem, če ga primerjamo z jugoslovansko realnostjo, spremenjenem času. Opis zdajšnjih opazovanj in doživljanj pa se prepleta s pripovedovanjem spominov iz njegove življenjske zgodbe. Vladanovo otroštvo se je namreč nenadoma za-

ključilo ob slovenski in hrvaški osamosvojitvi poleti 1991. Številne spremembe so nato močno vplivale na odrasčanje najstnika, ki po skoraj dvajsetih letih podoživlja družinske travme.

Avtor romana pravi, da je Jugoslavija, moja dežela pravzaprav zgodba o najhujši bolezni današnjega časa - spominu. Preko njega se namreč še danes prenašajo družinske travme in tabuji, v katere so vključene ne samo generacije, ki so doživele razpad Jugoslavije, temveč tudi tiste, ki so se v nekdaj skupni domovini le rodili. Poraja se zato vprašanje, kam spadajo tisti, ki so se nekoč imeli za Jugoslovane? Vojnovićev odgovor najdemo v liku Vladanovega očeta, oficirja JLA, ki je pripadal točno določenemu času in prostoru. Podobno velja tudi za njegova kriminalna dejanja: čeprav s težavo najdemo razloge zanje, ga ne moremo označiti za psihopata, saj je njegovo obnašanje izhajalo iz situacije, ki je bila sicer podobna kolektivni norosti. Tako kot mnogi drugi, se tudi Vladan kmalu znajde v začaranem krogu travm: predobro ve, da mora najti izhod iz njega, a se hkrati zaveda, da ni kos takšnemu koraku. Zaznamuje ga namreč usoda očeta, ki mestoma prehaja celo do občutka krivde zaradi prepričanja, da: »Sudbina očeva u našim je rukama ...«

Na svoji poti, v odkrivanju lastnega mesta na tem svetu, si Vladan želi povratka h pretrganim koreninam, ki pa so ostale nekeje v času in prostoru, ki ju ni več. Jugoslavija, moja dežela je torej jugoslovanska zgodba iskanja sebe in svoje nove identitete, vloge in domovine po labirintih notranjih strahov. Mnogi (nekoč) Jugoslovani so si v zadnjih dvajsetih letih uspešno ustvarili novo življenje, nekateri pa so v iskanju svojih korenin našli novo duševno hrano.

Mitja Tretjak

OSKARJI

Scorsesejev film Hugo dobil kar 11 nominacij

Ameriška akademija filmskih umetnosti in znanosti je 11 nominacij za zlate kipce podelila filmu Hugo producenta in režiserja Martina Scorseseja. V skladu s pričakovanji je veliko nominacij, kar deset, pobral tudi dobitnik zlatih globusov, črno-beli nemi film "The Artist" (Umetnik) francoskega režiserja Michela Hazanaviciusa.

Poleg filmov Hugo in "The Artist", slednji je dobil tri zlate globuse, lahko na pozlačene kipce 26. februarja računa še film Potomci, ki je prav tako pobral zlati globus. Letos je zaradi spremenjenih pravil v igri za najboljši film devet filmov. Nova pravila določajo, da je lahko nominiranih med pet in deset filmov, ki jih mora na vrh seznama uvrstiti najmanj pet odstotkov članov akademije.

Za najboljšega so tako nominirani tudi film o temnopoltih služkinjah z ameriškega juga Služkinje, romantična zgodba v režiji Woodyja Allena Polnoč v Parizu, film o športnem managerstvu Zmagovalec z Bradom Pittom v glavni vlogi, pravljica o konju iz prve svetovne vojne Grivasti vojak, drama na temo terorističnih napadov na ZDA "Extremely Loud & Incredibly Close" (Izjemno glasno in neverjetno blizu) ter meditativna družinska kronika Drevo življenja.

V tekmi za oskarja za najboljšo moško vlogo je Brad Pitt (Zmagovalec) z Georgem Clooneyjem (Potomci), nominirani pa so tudi še Dmian Bichir iz drama o družini priseljencev "A Better Life" (Boljše življenje), dobitnik zlatega globusa Jean Dujardin ("The Artist") in Gary Oldman iz vohunskega filma "Tinker Taylor Soldier Spy".

Večjih presenečenj ni bilo niti v kategoriji glavnih ženskih vlog, kjer je nominacijo za upodobitev nekdanje britanske premierke Margaret Thatcher v filmu "The Iron Lady" (Železna lady) prejela dobitnica zlatega globusa Meryl Streep v kategoriji dramskega filma. Dobitnica zlatega globusa v kategoriji muzikala ali komedije Michelle Williams računa tudi na oskarja za vlogo v filmu o življenju igralke Marilyn Monroe "My Week With Marilyn" (Moj teden z Marilyn).

Nominacijo je dobila tudi Glenn Close, ki v filmu "Albert Nobbs" igra žensko na Irskem v 19. stoletju, ki se preživlja preoblečena v moškega služabnika. V skladu s pričakovanji računa na oskarja tudi Viola Davis (Služkinje) in Rooney Mara (Dekle z zmajskim tatujem).

Za oskarja za stransko moško vlogo se poteguje Christopher Plummer "Beginners" (Začetniki), ki bo v primeru uspeha postal pri 82 letih postal najstarejši dobitnik igralskega zlatega kipca v zgodovini. Med nominiranci pa so še Kenneth Branagh ("My Week With Marilyn"), Jonah Hill (Zmagovalec), Nick Nolte "Warrior" (Bojovník) in Max von Sydow ("Extremely Loud & Incredibly Close").

Nominacije za stranske ženske vloge so pripadle Otvavi Spencer (Služkinje), Berenice Bejo ("The Artist"), Jessica Chastain (Služkinje), Janet McTeer ("Albert Nobbs") in Melissa McCarthy ("Bridesmaids").

"The Artist" je v igri tudi za oskarja za režijo (Michel Hazanavicius), poleg njega pa še Alexander Payne (Potomci), Martin Scorsese (Hugo), Woody Allen (Polnoč v Parizu) in Terrence Malick (Drevo življenja).

Med peterico nominirancev za tujejezičnega oskarja so izbrani belgijski "Bullhead" (Butec), kanadski "Monsieur Lazar" (Gospod Lazar), izraelski "Footnote" (Opomba), poljski "In Darkness" (V temo) ter iranski "A Separation" (Nader in Simin se ločujeta), ki je tudi dobitnik zlatega globusa.

GORICA - Obsodba za trojico mladih priseljencev

V zaporu bodo predsedeli od enajst do trinajst mesecev

Na noge so postavili kriminalno združbo, ki se je ukvarjala s prekupčevanjem hašiša

Agenti enote za boj proti mamilom letkega oddelka goriške policije so v sodelovanju z goriškimi karabinjerji aretirali tri mlade priseljence, potem ko so jih na tržaškem sodišču obsodili na zaporno kazen zaradi ustanovitve kriminalne združbe, ki se je ukvarjala s prekupčevanjem mamil. V goriški zapor so pospremili 24-letnega Senegalca Muhammada Dienga - »Mohameda«, 22-letnega Senegalca Cheikha Mnackeja Dienga - »Sergio« in 23-letnega Salifa Mamadouja. Trije mladeniči imajo bivališče v Gorici, kjer so se doslej preživljali z občasnimi zaposlitvami.

Z aretacijo trojice se je dejansko zaključila policijska operacija »Condor Ter«, ki se je začela oktobra leta 2009. Takrat je 35-letnik iz Kampanije na svojem bivališču v Gorici zaužil prevelik odmerek mamil. Življenje mu je rešilo osebje hitre službe 118, na njegovem domu pa so policisti našli nekaj heroína in hašiša. Leteči oddelek goriške kvesture je kmalu zatem ugotovil, da je 35-letniku prodal hašiš alžirski državljan Ilies Brah, ki so ga pred tem dogodkom že nekaj časa zasledovali goriški karabinjerji. Opazili so namreč, da je na trgu pri goriškem centru Karitas in v parku Baiamonti v Podturnu prihajalo do pogostih srečanj med razpečevalci iz severnoafriških držav in številnimi goriškimi uživalci hašiša.

Pod vodstvom goriškega javnega tožilstva in centralne direkcije za boj proti mamilom se je takoj zatem začela skupna preiskava »Condor Ter«, po zaslugi katere so v približno sedmih mesecih odkrili zelo dobro organizirano združbo, ki je prodajala hašiš v Gorici in je svojo dejavnost že širila proti Vidmu. V Gorici so razpečevalci prodajali hašiš v vseh krajih srečevanja mladine, tudi v lokalih na Korzu Italija. Zaradi suma kriminalnega združevanja je koordinacijo preiskave naposled prevzela tržaška protimafijska direkcija, kar je za Gorico edinstven primer.

Multietnična združba razpečevalcev je bila izredno dobro organizirana, njeni člani so bili previdni in prebrisani. Na čelu združbe je bil Alžirec Brah, ki je redno zahajal v Neapelj, od koder se je vračal v Gorico s hašišem; navadno je pri preprodajalcih nabavil vsakič

po pol kilograma mamil. Združba, v kateri je vsak član imel točno določeno vlogo, se je ravnala po posebnih pravilih: uživalci so morali vnaprej plačati mamilo razpečevalcema - Mamadouju Salifu iz Mavretanije in Brahimu Marhzaouiju iz Maroka, ki sta o tem obvestila Braha. Le-ta je nato sporočil hraniteljema droge - bratoma Dieng, da bosta razpečevalca prišla mimo in odkupila določeno količino hašiša. Združba je

imela izredno visoke zasluge, saj je gram hašiša prodajala po približno 10 evrov, v Neaplju pa ga je odkupila za štirikrat ali petkrat nižjo ceno.

Ko so julija leta 2010 policisti in karabinjerji aretirali omenjenih pet članov kriminalne združbe, so opravili tudi šest hišnih preiskav. Zaradi preprodaje mamil so prijavili 30-letnika in 26-letnico iz Gorice ter 26-letnega državljana Bosne-Hercegovine. V

okviru preiskave so zasegli približno pol kilograma hašiša.

Med sojenjem so bili Muhammad Dieng, Cheikh Mnacke Dieng in Salif Mamadou na prostosti, po razsodbi tržaškega sodišča pa so jih goriški policisti aretirali. Zdaj bodo v goriškem zaporu zaradi ustanovitve kriminalne združbe, ki se je ukvarjala s prekupčevanjem mamil, predsedeli od enajst do trinajst mesecev.

Dieng Muhammad »Mohamed«

Dieng Cheikh Mbacke »Sergio«

Salif Mamadou

Trojici zaseženo mamil in denar

FOTO KVESTURA

GORICA - Koprski tat

Obsojen na tri leta zapora in na globo

Na goriškem sodišču so včeraj obsodili na tri leta, dva meseca in dvajset dni zaporne kazni in na globo 640 evrov 58-letnega Slavka Križmana iz Kopra, ki mu pripisujejo številne tatvine v raznih krajih goriške pokrajine v obdobju med 30. decembrom in 7. januarjem.

Moškega so prejšnji teden aretirali tržaški karabinjerji v Ronkah, ko je pri sebi imel prenosni računalnik, mobilni telefon iPhone, zapestno uro in 450 evrov. Izkazalo se je, da je moški malo pred tem vlomil v hišo v Ulici Mostegane v Ron-

kah, kjer je prišel do bogatega plena. Pri sebi je imel tudi sveder, s katerim je vrtal luknje v vratih in oknih, ter ultrazvočno napravo za odganjanje psov. V akcijo je stopal pod krinko noči, tarče njegovih tatinskih pohodov pa so bile v občinah Ronke, Zagraj, Mariano, Krmin in v goriškem predmestju. Med včerajšnjim sojenjem po hitrem postopku je Križman pristal na dogovorno kazen treh let, dveh mesecev in dvajsetih dni, ki jo bo prestal v goriškem zaporu, kamor so ga odvedli po zaključku sodne obravnave.

GORICA - Trgovinska zbornica objavila razpis

Spodbuda inovativnosti

Štirim zmagovitim podjetjem bodo zagotovili prispevek 90.000 evrov v štirih letih

Goriška Trgovinska zbornica je objavila natečaj, na podlagi katerega bodo zagotovili prispevek 90.000 evrov v štirih letih štirim podjetjem, ki bodo pripravile najboljše projekte na področju industrijskega raziskovanja in tehnoloških inovacij. Sredstva za natečaj bodo črpali iz sklada za razvoj Gorice, svoj projekt pa lahko predstavijo mala in srednja podjetja iz vse goriške pokrajine, ki se po pridobitvi prispevka nameravajo vseliti v območje technoArea v Gorici, to se pravi v najnovejši tehnološki park, ki ga razvija konzorcij Area Science Park iz Trsta v kompleksu štandreškega tovarnega postajališča. Sodelujoča podjetja morajo vložiti svoje projekte do 10. februarja letos, temu namenjeni obrazci pa so na razpolago na spletnih straneh www.go.cam-com.it in www.area.trieste.it/technoarea.

Razpis za natečaj je sad sodelovanja med goriško Trgovinsko zbornico in konzorcijem Area, ki je upravitelj tehnološkega parka Area Science Park. Z natečajem želijo spodbuditi vselitev visokotehnoloških podjetij v Gorico.

TRŽIČ

Boj proti podganam, mišim in komarjem

V Tržiču napovedujejo neizprosni boj proti podganam in mišim. Lani so po mestu postavili vabe za glodavce dvanajstkrat, letos pa bodo za njihovo namestitve poskrbeli kar 25 krat, tako da predvidevajo še večji uspeh od lanskega. Ko bodo začeli postavljati vabe pred mišjimi skrivališči in v jaške, bodo občane pravočasno obvestili, redno pa bodo tudi preverjali uspeh deratizacije. Maja se pa bo začela dezinfekcijska kampanja proti komarjem; tablete proti komarjem in ličinkam bodo odvrgli v jaške in kanalizacijske cevi. Lani so v raznih predelih mestnega središča na drevesa pritrdili lesene hišice za netopirje, ki so naravni sovražniki komarjev, saj se z njimi radi hranijo.

RONKE

Aretirali člana apulijske mafije

Policisti goriške kvesture so v noči s ponedeljka na včerajšnji dan v Ronkah aretirali 28-letnega S.M., člana apulijske mafijske združbe Sacra Corona Unita, ki je osumljen raznih kaznivih dejanj, v glavnem povezanih s prekupčevanjem mamil. Moški je bil zaposlen kot vodja gradbišča, ki ga je znotraj tržiške ladjedelnice Fincantieri postavilo zunanje podjetje. Živel je v Ronkah, vsa kazniva dejanja, ki mu jih pripisujejo, pa je zakrivil v domači Apuliji, tako da na Goriškem sile javnega reda z njim niso nikoli imele opravka. Goriški policisti so ga aretirali na podlagi zapornega naloga, ki ga je izdalo sodišče iz Lecceja; izsledili so ga na njegovem ronškem domu, od koder so ga pospremili v goriški zapor, kjer čaka na nadaljevanje sojenja.

Njegova aretacija je vključena v obsežno operacijo »Cinemastore«, v okviru katere so v noči s ponedeljka na včerajšnji dan aretirali številne člane apulijske kriminalne združbe Sacra Corona Unita. Policisti so samo v Lecceju aretirali 49 članov kriminalne organizacije, ki je služila masne denarce s prekupčevanjem mamil, izsiljevanjem trgovcev, pranjem denarja in hazardnimi igrami. Preiskava se je začela leta 2009, takrat je lastnik videoteke iz Lecceja prijavil silam javnega reda poskus izsiljevanja. Policisti so ugotovili, da so kriminalci svojo mrežo nezakonitih poslov razpredli tudi v krajih Taurisano, Ugento, Carmiano in v mestu Brindisi. Med člani kriminalne združbe je bil tudi 28-letni S.M., ki so ga aretirali v Ronkah in se je v Apuliji v glavnem ukvarjal s prekupčevanjem mamil. Po mnenju preiskovalcev so sile javnega reda z včerajšnjimi aretacijami zadale zelo hud udarec apulijski mafijski združbi Sacra Corona Unita, ki je v Apulijo zelo dobro organizirana in močna. Njeni člani morajo priseči zvestobo organizaciji z mističnim ritualom, med katerim poudarijo domnevno svetost kriminalne združbe, kdor krši svojo obljubo, tvega hudo maščevanje. Značilnost apulijske mafije je zelo nizka starost njenih članov, poleg tega pa imajo pri njenih kriminalnih dejavnostih pomembno vlogo tudi ženske.

GORICA - Podatki zavoda ISTAT

Tudi decembra omejen porast cen

»Kljub temu, da je december tradicionalno mesec podražitev, v Gorici cene niso poskočile.« Tako je povedal goriški občinski odbornik in predsednik občinske komisije zavoda Istat za nadzor nad cenami Sergio Cosma, ki je včeraj predstavil decembrske podatke o življenjskih stroških v Gorici. V povprečju so se cene živil, dobrin in storitev, ki jih zahteva Istat uvršča v italijansko potrošniško košarico, v prejšnjem mesecu zvišale za 0,3 odstotka, kar je za 0,2 odstotka več kot novembra.

Za 1,4 odstotka se je decembra zvišala cena pšenične moke, cena kruha pa je upadla za 0,2 odstotka. Do podražitev je prišlo tudi pri govejem, piščančjem in konjskem mesu, cene rib in mehkužcev pa so se v glavnem znižale. Do rahlih podražitev je prišlo pri mleku in mlečnih izdelkih, cena ekstraprviškega oljčnega olja pa je zrasla za 1 odstotek. Pri sezonskem sadju in zelenjavi je prišlo do upada

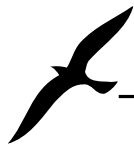
cen, medtem ko je bilo treba decembra za tablico čokolade treba odšteti 1,2 odstotka več kot novembra.

Pri cenah oblačil in čevljev komisija zavoda Istat ni zabeležila bistvenih razlik, kurilno olje pa se je podražilo za 0,5 odstotka. Cena zdravil t. i. A razreda razreda je upadla za 0,8 odstotka, cena zdravil C razreda, ki jih ne krije država, pa se je zvišala za 0,2 odstotka. Cosma je opozoril na rahel upad cen motorjev, cena koles pa se je zvišala za 2,4 odstotka. Več je bilo treba decembra odšteti tudi za pnevmatike, bencin in dizelsko gorivo, največji poskok cen pa so zabeležili pri železniških in letalskih prevozi. Cena mobilnih telefonov se je znižala za 3,3 odstotka, medtem ko se je cena fiksnih telefonov in smartphonov zvišala (+2,4 in +0,6). Do podražitev je dalje prišlo pri CD-jih (+6,6), DVD-jih (+7,1), cena elektronskih igrice pa je upadla za 17 odstotkov.

GORICA

Šolska vrata odprta

Slovenske višje srednje šole v Gorici prirejajo danes dan odprtih vrat v šolskem centru v Ulici Puccini 14 v Gorici. Na poklicno tehničnem polu (poklicni zavod za trgovske dejavnosti Ivan Cankar, tehnični zavod za upravo, finance in marketing Žiga Zois, industrijski tehnični zavod za informatiko in telekomunikacije Jurij Vega) in na licejskem polu (humanistični in znanstveni licej Simon Gregorčič in klasični licej Primož Trubar) si bodo obiskovalci lahko ogledali šolske prostore, profesorji jim bodo postregli z osnovnimi informacijami o študiju, odgovarjali bodo na vprašanja in bodo na razpolago tudi za individualne pogovore. Vrata slovenskega višješolskega središča v Gorici bodo odprta danes med 18. in 20. uro.

DOBERDOB - Občina ne bo več izdajala dovoljenj

Prepoved za »softair« in druge vojaške igre

Župan: »Simulacija vojnih situacij na teritoriju, ki sta ga svetovni vojni tako hudo prizadeli, je nespoštljivo«

Nespoštljiva, nevarna in neprijetna do okolja. Takšna je - vsaj v očeh doberdobskih občinskih upraviteljev - igra »softair«, ki je predvsem med mladimi čedalje bolj priljubljen način rekreacije. Osnovana je na igrivi simulaciji vojaških taktik, člani vsake ekipe pa na nasprotnike streljajo z replikami orožja, ki delujejo na električno in streljajo plastične biorazgradljive kroglice. Razna društva, ki se s to dejavnostjo ukvarjajo, so v zadnjih letih na doberdobsko občino naslovila že več prošenj za začasno uporabo zemljišč (na primer med Jamljami in krajem Boneti), ki so jih nameravali za en dan spremeniti v bojišče, župan Paolo Vizintin pa se je po zadnji takšni prošnji odločil za pripravo občinske odredbe, ki bo tovrstne dejavnosti prepovedala na celotnem doberdobskem ozemlju.

Vzroki za prepoved, je povedal doberdobski župan Vizintin, so predvsem trije. Prvi je povezan z zaščito naravnega okolja, saj v Doberdobo menijo, da z igro »softair« povezano dejavnost lahko v občutljivem kraškem ekosistemu povzroči okoliščine zvočnega, atmosferskega in okoljskega onesnaževanja. Poleg tega niso v skladu s krajinskimi običaji, navadami, izročilom in dejavnostmi, kot so kmetijstvo, izletništvo in kolesarjenje, ter nosijo v sebi sporočila, ki kvarno vplivajo na teritorij, okolje, prebivalce in njihove nepremičnine. Drugi vzrok je potencialna nevarnost za javnost, ki jo streljanje kroglic lahko predstavlja, tretji vzrok pa je povezan z zgodovino doberdobskega ozemlja. »Vsak ima pravico, da se zabava, kot želi, simuliranje vojnih situacij na teritoriju, ki sta ga prva in druga svetovna vojna tako hudo prizadeli in zaznamovali, pa se mi zdi nespoštljivo do padlih in drugih, ki so vojne grozote preživeli. Vojna žal ni igra, pač pa je nekaj zelo resnega,« je svojo odločitev utemeljil doberdobski župan Paolo Vizintin.

Besedilo občinske odredbe je v teh dneh v pripravi, v kratkem pa jo bo župan podpisal. Vojaške »igre« bodo prepovedane po celotnem ozemlju doberdobske občine, kršitelji pa bodo kaznovani na podlagi 650. člena italijanskega kazenskega zakonika. Ob igri »softair« bo prepovedana še sorodna igra »paintball«: tudi v tem primeru gre za športno igro s puškami, ki s pomočjo plina (najpogostejše CO₂) ali zraka, izstreljujejo barvne kroglice, s katerimi se igralci izločajo iz igre.

Aleksija Ambrosi

POGOVOR - Društva Wild boars o »softairu«

Šport v stiku z naravo

Izstrelki ne onesnažujejo - »Starejše ljudi razumemo, a to dejavnost doživljamo drugače«

Člani društva Wild boars med vojno igro

»Softair« je šport v naravi, ne pa nasilje. Tako pravijo pri tržaškem društvu Wild boars, ki je bilo ustanovljeno leta 2010 in šteje danes 24 mladih članov. Včlanjeni so v ustanovo CSEN, ki je povezana s Conijem. »Vsi smo tržaški Slovenci, en član pa je iz Doberdoba,« nam je povedal predsednik društva Ivan Kerpan in pristal na pogovor o značilnostih te vojaške igre, ki ima v Italiji, Sloveniji in v svetu rastoče število privrženecv (in privrženek) ter se prireja v gozdovih ali vsekakor izven naseljenih krajev.

Je »softair« nasilna igra?

V »softairu« ni nobene neposredne oblike nasilja, fizični kontakt je nasploh prepovedan. Starejše generacije, ki so neposredno ali posredno doživele vojno,

morda vidijo v simuliranju vojaških situacij neko obliko psihološkega nasilja, kar je po našem mnenju razumljivo in spoštovanja vredno, za nas, ki smo rojeni v drugem obdobju, pa to ne velja. V »softairu« ne vidimo nasilja.

Trditev, da »softair« onesnažuje, drži?

Nikakor ne. Pri »softairu« ne prihaja do onesnaževanja. Izstrelki, ki jih uporabljamo, so biorazgradljivi.

Je »softair« pravi šport?

»Softair« ima vse rekvizite, da ga lahko uvrščamo med športe, tudi gibanja oz. fizičnega napora ni malo. V »softairu« prirejajo prava prvenstva in tekmovanja, na katerih se pomerjajo ekipe različnih društev. Pomembno je povedati, da »softair«

splah ni samo streljanje. Na nekaterih turnirjih sta za doseganje ciljev pomembni predvsem kartografija in orientacija, medtem ko je streljanje nasprotnikov postranska zadeva.

Kako pogosto se s tem ukvarjate?

Če nam vreme to dopušča, se člani našega društva srečujemo na »treningih« v okolici Opčin vsako nedeljo, vendar ne poleti, saj je prevroče. Razdelimo se na dve ekipe: pripadniki prve branijo zastavo, drugi pa jim jo skušajo odvzeti. Na tekmovanjih in tekmah pa so lahko cilji različni.

Katera dovoljenja potrebujete?

Treba je imeti dovoljenje lastnika zemljišča, tri dni pred srečanjem pa je treba obvestiti tudi sile javnega reda. (Ale)

MNENJE - »Softair« Ne sme biti edini način sproščanja agresivnosti

»V igri »softair« se uprizarja nasilje, vojna, med katero udeleženci simbolično sproščajo svojo napetost in v nasprotnika usmerijo svojo agresivnost. Če vse skupaj ostane na nivoju igre, omejena dejavnost kot taka naj ne sme vzbujati skrbi; če pa udeleženci ne uspejo na noben drug način sproščati svoje agresivnosti, je zadeva že lahko zaskrbljujoča.« Tako glede igre »softair« pravi psihologinja Tatjana Kobal iz Nabrežine, ki se je pred leti izpopolnjevala iz športne psihologije. Po njenih besedah je treba biti pri igri »softair« posebno pozorni, ko se je lotijo mladi in otroci, ki še ne znajo diskriminirati med resnico in virtualnostjo.

Med mladimi je vedno bolj razširjeno igranje z videoigricami in računalniki, vedno večje število mladostnikov preživlja velik del svojega prostega časa v spletnih socialnih omrežjih, kjer resnični ljudje postanejo virtualni, se pretvarjajo in se med sabo pogovarjajo v novih vlogah. Vse to kaže na vse večjo odtujenost mladih, ki vse bolj živijo v virtualnih kontekstih in virtualnost iščejo tudi v resničnosti, tako da izbirajo realne situacije, kakršne ponuja »softair«, za uprizarjanje nove fikcije,« pravi Tatjana Kobal in poudarja, da bi morali udeleženci vojnih iger po Krasu sproščati svojo agresivnost tudi na druge načine, mogoče bolj kreativne in konstruktivne. »Same sebe bi morali biti sposobni uveljaviti tudi na druge načine; agresivnosti bi se morali otresti tudi s fizičnim naporom ali kreativnostjo,« je prepričana Kobalova, ki poudarja, da »softair« ne sme biti edini način za sproščanje agresivnosti, saj morajo biti njegovi privrženici sposobni tudi drugih oblik uveljavljanja lastne osebnosti.

Na svetovnem spletu so o igri »softair« mnenja zelo deljena. Razni strokovnjaki poudarjajo, da naj vojne igre ne bi vplivale na pojav agresivnega vedenja; drugi pa ugotavljajo, da imajo vojne igre radi otroci, ki jim starši vsakodnevno vpijejo in grozijo. Zaradi tega je vsako posploševanje odveč, sploh če pomislimo, da so od vojnih iger lahko veliko bolj nasilni borilni športi, katerih cilj je fizično premagati tekmovaleca. (dr)

Zrna včerajšnje toče v Štandrežu

FOTO D.R.

V ŠTANDREŽU IN GORICI

Zimska toča pobelila južni del mesta

Toča je včeraj navsezgodaj pobelila ceste, dvorišča in travnike v Štandrežu in južnem delu Gorice. Okrog 7.45 se je naenkrat pooblačilo in iz črnih oblakov je začela padati gosta toča. Njena zrna so bila debela kot grah, tako da škode ni povzročila, vseeno pa je bil pojav zanimiv, saj je toča značilna za poletne mesece in se sredi zime redkokdaj pojavlja. Včerajšnja toča je pospremila grmenje, nekajkrat je tudi zabiskalo. Vse skupaj je trajalo le nekaj minut, ledena zrnca pa so kmalu skopnela zaradi visoke jutranje temperature za zimski čas, saj je termometer kazal kakih 6 stopinj Celzija.

GORICA - Črpalkarja še vedno »kampirata« pred prefekturo

Nadaljujeta gladovno stavko in upata v čimprejšnjo rešitev

Tudi goriški župan Ettore Romoli, deželni svetnik Gaetano Valenti, županski kandidat Giuseppe Cingolani, občinski odbornik Sergio Cosma in načelnik Foruma v goriškem občinskem svetu Andrea Bellavite so včeraj obiskali in izrazili solidarnost črpalkarjema Fabiu Zantetiju in Paolu Macuzu, ki sta v ponedeljek postavila šotor na Travniku in začela gladovno stavko. Črpalkarja in ostali kolegi iz goriške in drugih obmejnih pokrajin zahtevajo čim prejšnje znižanje cen goriva v obmejnem pasu, saj so po decembrskem zvišanju trošarin na gorivo zabeležili dodaten upad prodaje bencina in dizla, zaradi katerega tvegajo zaprtje črpalk.

Pri protestni akciji sodelujejo skoraj vsi upravitelji goriških bencinskih servisov (razen Manuela Rizzija v Ulici Lungo Isonzo Argentina): črpalk niso zaprli, bencina pa vseeno ne točijo, saj po izpraznitvi zalog niso nabavili dodatnega goriva. Zantetti in Macuz pa sta se odločila za bolj radikalno obliko protesta, pri kateri izmenično sodelujejo tudi drugi črpalkarji. »Z dvema kolegom sva prespala v šotoru. Bilo je malo vlažno, večjih težav pa ni bilo,« je včeraj povedal Zantetti, ki bo do konca stavke lahko dnevno zaužil največ tri kapučine ali dve jabolki. »Upam, da bo do rešitve prišlo že v petek,« je poudaril in izpostavil, da ju je v teku dopoldneva sprejela tudi goriška prefektnja Maria Augusta Marrosu, ki jima je izrazila solidarnost in obljubila podporo. »Prefektnja naju je opozorila tudi na problem rešilnih vozil in vozil sil javnega reda, ki zaradi pomanjkanja goriva ne morejo točiti v Gorici. Poskrbeli bomo, da bosta dve črpalki na razpolago zanje,« je zagotovil Zantetti. Drevi bo na Travniku zborovanje, ki se ga bodo ob goriških udeležili tudi upravitelji bencinskih servisov iz Trsta in Čedad. (Ale)

Na Travniku bodo stali, dokler ne bo prišlo do znižanja cene goriva

BUMBACA

NOVA GORICA - Ločeno zbiranje biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov

Rezultat nad pričakovanji Vse območje še ni pokrito

Biološke odpadke skladiščijo v Stari Gorici, na nadaljno predelavo jih odpeljejo v Ljubljano

V novogoriški Komunalni z zadovoljstvom ugotavljajo, da se količina mešanih komunalnih odpadkov, ki jih odlagajo na odlagališče v Stari Gori - v Rožni Dolini - vsako leto zmanjšuje. Še povečan upad pa beležijo od lanskega leta, odkar je konec junija v veljavo stopila uredba o ravnanju z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadom, ki določa, da se mora jo tudi ti ločeno zbirati oziroma da je bil izvajalec javne službe zbiranja komunalnih odpadkov do tedaj dolžan vzpostaviti pogoje za ločeno zbiranje.

»Rezultati so zelo dobri, celo nad pričakovanji: po prvih ocenah smo lani odložili približno 10 odstotkov mešanih komunalnih odpadkov manj, za dvainpolkrat pa smo povečali količino zbranih biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov,« pojasnjuje direktor novogoriške Komune Andrej Miška. Rezultati so toliko bolj obetavni, ker je do njih prišlo že v šestih mesecih, odkar je začela veljati omenjena uredba.

V novogoriški Komunalni so z ločenim zbiranjem odpadkov začeli že pred desetimi leti, z ustreznimi zabojniki so doslej opremili že več kot 300 od skupno 1000 ekoloških otokov, ki so nameščeni v šestih goriških občinah. Že v preteklih letih je Komunala na ekološke otoke postavila preko 100 rjavih posod za ločeno zbiranje biorazgradljivih odpadkov. Junija lani so napovedali razširitev zbiranja biorazgradljivih odpadkov na večino ekoloških otokov v vseh šestih občinah. Da bi to dosegli, bo treba postaviti še dodatnih 400 posod. »Celotno območje še ni "pokrito", a cilj, ki smo si ga zadali, smo že skoraj uresničili,« sedaj pojasnjuje Miška. Zbrani biorazgradljivi odpadki se nato skladiščijo v Stari Gori, na nadaljnjo predelavo pa jih odpeljejo v Ljubljano. Del se predela v ponovno uporaben kompost, iz drugega dela pa kot končni produkt nastane električna energija.

Na Komunalni so z uvedbo ločene zbiranja biorazgradljivih odpadkov morali povečati število zaposlenih, tudi predelava teh odpadkov bo, poleg stroška za nabavo novih zabojnikov, dodaten strošek. Na letni ravni jih bo po tedanjih ocenah direktorja Miške skupaj kar za 200.000 evrov.

Ker se v rjavih zabojnikih za odlaganje biorazgradljivih odpadkov, kljub temu, da je od uvedbe obveznega ločene zbiranja minilo že pol leta, še vedno pogosto nahajajo tudi odpadki, ki vanje ne sodijo, ne bo odveč opozorilo, da vanje ne odlagamo odpadkov v plastičnih vrečkah, lahko pa so biorazgradljive. V takšne zabojnike sodijo odpadki vseh vrst zelenjave in sadja, kavna usedlina, kavni filtri, čajne vrečke, netekoči ostanki hrane, jajčne lupine, pokvarjeni prehranbeni izdelki brez embalaže ... Vanje pa ne odlagamo tekočih ostankov hrane, maščob, cigaretnih ogorkov, živalskih iztrebkov, ostankov mesa in kosti ... (km)

Odlaganju biorazgradljivih odpadkov je novogoriška Komunala namenila rjave zabojnike

FOTO K.M.

GORICA - Portugalska skupina v Kulturnem domu

Fado ogrel dlani

Skupine Esquina de Alfama pričarala vzdušje iz lizbonskih gostiln - Jutri jazz koncert

Skupina Esquina de Alfama na odru Kulturnega doma

FOTO K.D.

Oder Kulturnega doma se je v ponedeljek spremenil v prostore zakotne gostilne stare Lizbone, kjer je še mogoče najti in občutiti obkolje preteklih časov. Kdor je že bil v portugalskem glavnem mestu, bo lahko potrdil, da se levo in desno od modernega mestnega središča dvigata pobočji prepleteni z ozkimi uličicami in starimi zgradbami, ki so dajale in še dajejo svojevrsten pečat lepemu mestu ob Atlantiku. V teh mestnih četrtih, zlasti še v znamenitih Chiadu in Alfami, se je izoblikovala posebna ljudska glasbena zvrst z imenom fado. Znani sta tudi posebni veji fada iz Oporta in Coimbre, ki se nekoliko razlikujeta od lizbonske.

V Kulturnem domu je nastopila lizbonska skupina Esquina de Alfama, ki je pričarala edinstveno in nadvse prijetno vzdušje. Ime je skupina povzela po znani lizbonski gostilni, v kateri ta ansambel nastopa skoraj vsak večer. Pozimi pa se godci in pevci radi podajo na turneje po Evropi. Goriški nastop je bil edini v Italiji, kajti njihov prihod v naše mesto je predstavljal nepredvideni dodatek ob

zaključku daljše turneje Lizbončanov po Nemčiji in Avstriji. Za gostovanje v Gorici je poskrbelo združenje Buttrio Folk, ki že veliko let sodeluje s Kulturnim domom. Furlansko-goriška naveza med omenjenim kulturnima sredinama je prispevala marsikatero glasbeno poslastico, ki je obogatila goriško glasbeno ponudbo. To sta v svojih nagovorih poudarila tudi Marco Miconi, predsednik združenja Buttrio Folk in Igor Komel, ravnatelj Kulturnega doma. Koncert pa je bil vključen v niz glasbenih večerov z že dodobra uveljavljenim nazivom Across the Border.

Kot rečeno so se glasbeniki iz Portugalske predstavili v obliki, ki je spominjala na glasbeni nastop v tipični pivnici lizbonskih siromašnih četrti. Izpostavljena je bila namreč posebnost fada, ki se od drugih zvrsti razlikuje tudi v tem, da se nastopajoči ne poslužujejo mikrofona in drugih ojačevalcev. Vse poteka v najbolj preprosti obliki, ki ji glavni pečat dajeta dve kitari (ena spominja na mandolo) in pa pevci in pevke, ki

se na trenutke spremenijo tudi v gledališke igralce in v tej vlogi znajo vplesti publiko in dvorani. Skratka, vzdusje in okolje koncerta fada mora biti tako, kot ga gost najde v gostilnah zakotnih predelov Lizbone. Nekateri glasbeni poznavalci imajo fado za nekako posebno zvrst bluesa, to se pravi glasbe, ki izraža občutke hrepenenja z dodatki oz. zmesmi žalosti in strasti, otožnosti in bolečine, v katerih pa je mogoče najti tudi živahne in plesne motive.

Skupino Esquina de Alfama sestavljajo izvajalci treh generacij (ena od pevk, najbolj »živahna«, jih šteje že 78) in jih med seboj vežejo sorodstvene vezi. To so pevci in instrumentalisti Ivone Dias, Graça Maria, Lino Ramos, Ricardo Mesquita, Julia Garcia in Tiago Morna.

Kulturni dom pripravlja še eno glasbeno poslastico. Jutri ob 21. uri bodo na svoj račun prišli ljubitelji jazz glasbe, ki jih na Goriškem ni malo. V sklopu projekta Gorizia Jazz se bo na odru doma predstavil sloviti Sherman Irby Quartet. (vip)

GORICA - Hospic Preliminarna obravnava spet odložena

Na goriškem sodišču so včeraj ponovno odložili preliminarno obravnavo, v okviru katere se bo šest članov upravnega odbora fundacije Ospizio marino iz Gradeža zagovarjalo zaradi poverbe. Obravnava bi morala potekati že 10. januarja, takrat pa so jo odložili na 24. januar zaradi bolezni enega izmed sodnikov. Včeraj je sodnik za predhodne obravnave Massimiliano Raineri sporočil predsedniku sodišča Matteu Trotti, da se zaenkrat še ne more izreči, zato pa je bila obravnava odložena na 16. februar. Postopek je vezan na 361.000 evrov javnih prispevkov, ki bi jih morali uporabiti za odpravo arhitektonskih pregrad, in predstavlja drobtinice v primerjavi z 28 milijoni evrov, kolikor je vreden krah gradeškega hospica, glede katerega ni bilo mogoče uvesti stečajnega postopka zaradi zastaranja kazenskega pregona.

Dejavnost fundacije Ospizio marino se je zaključila pred več kot enim letom pred razsodbo goriškega sodišča z dne 18. novembra lanskega leta, zato pa so se decembra na goriškem sodišču odločili, da priziva ne bodo vložili, saj bi ga sodniki itak ne mogli upoštevati. Na goriškem sodišču so v svoji novembrski razsodbi zapisali, da je bila zahteva po izbrisu fundacije Ospizio marino iz registra podjetij vložena 28. junija leta 2010. Od takrat naprej se je začel enoletni rok, med katerim bi morala biti vložena zahteva po uvedbi stečajnega postopka, vendar kot znano do tega ni prišlo.

Vratuša danes v Gorici

V Kulturnem domu v Gorici bo danes ob 17.30 Anton Vratuša predstavil svojo knjigo »Dalle catene alla libert? - La rabska brigada, una brigata partigiana nata in un campo di concentramento fascista« (Iz verig v svobodo - Rabska brigada). Vratuša je bil interniran v raznih italijanskih koncentracijskih taboriščih, od septembra 1943 do konca vojne pa so mu zaupali vrsto vojaških in političnih zadolžitev. Med drugim je bil namestnik komandanta Rabske brigade in je vzdrževal stike med slovensko narodnoosvobodilno vojsko in italijanskim odporniškim gibanjem.

Iz Nove Gorice v San Remo

Ni še znano, če se bo festivala v San Remu udeležil Celentano, gotovo pa se ga bo udeležil njegov furlanski prijatelj Stefano Sfredo, ki ga bo spremljal čedajski čebelar Gigi Nardini - Pavarotti. »V San Remu bodo prisotni tudi dvojniki Vasca Rossija, Liz Taylor, Franka Sinatre in drugih, saj pripravljamo pravi spektakel, ki bo potekal na tamkajšnjem trgu Colombo,« napoveduje Nardini in dodaja, da so italijanski dvojniki v minulih dneh vadili svoj sanremski nastop v novogoriški Perli.

Nasilen pes

Lastnica psa iz Nove Gorice se bo morala zagovarjati zaradi nasilnosti svojega štirinožca: ta je na prehodu po Rejčevi ulici v Novi Gorici napadel drugega psa. Kaznovana bo, ker ni imela psa na povodcu. (km)

Luigi Faidutti in Krmin

V krminski palači Locatelli bo jutri ob 18. uri predavanje o msgr. Luigiju Faiduttiju, furlanskem katoliškem gibanju pod Avstrijo in ustanavljanju kmečke posojilnice v Krminu. Predavala bosta Liliana Ferrari in Ferruccio Tassin.

Hereafter v Doberdolu

Modra's galerija kulturnega društva Jezero prireja drevi ob 20.30 predvajanje filma »Hereafter«. Režiser Clint Eastwood pripoveduje zgodbo treh ljudi - francoske TV voditeljice, skladiščnika iz San Franciscas in 12-letnega dečka iz Londona -, ki jih preganja umrljivost.

Goriški urad ZSSDI zaprt

Združenje slovenskih športnih društev v Italiji sporoča, da bo goriški urad zaprt do petka, 27. januarja.

TRŽIČ

Črpalkarji prodajajo vreče za sortiranje

Še na dveh bencinskih servisih v Trzinu je mogoče kupiti vreče za sortiranje odpadkov, ki jih je bilo do začetka januarja mogoče dobiti le pri občinskem ekološkem okencu v Ulici San Francesco. Na tržiški občini so namreč odločili, da dajo vreče za sortiranje po novem letu na prodaj tudi na bencinskih črpalkah; začetno so k pobudi pristopili servisi IP iz Ulice Grado, Agip iz rajona San Polo in AGIP iz Ulice Matteotti, zdaj pa so se jim pridružili še MG iz Ulice Matteotti in AGIP iz Ulice Valentins. Občinska odbornica Mariella Natural opozarja, da k pobudi lahko pristopijo tudi drugi trgovci in da so doslej navezali sodelovanje s črpalkarji, ker so njihovi servisi odprti več ur na dan.

SVEŽE NOVICE PUŠČAJO SLED.
NAJPREJ NA PRSTIH.

Franco Starec, tiskar

Primorski dnevnik. Iz naših v vaše roke.

NAROČNIŠKA
AKCIJA 2012

Zaupajte nam. Potrdite naročnino za leto 2012.

Naročnina ostaja nespremenjena: **215,00 evrov**, kar pomeni,
da vas bo vsak izvod časopisa stal le **0,70 evra**!
Če še niste naročeni, naročite se čimprej.

Dostava na dom Primorskega dnevnika je za vse naročnike brezplačna!
Brezplačno boste tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke.
Vsi novi in stari naročniki pa bodo prejeli knjigo **“Spomini na leto 1945”**
darilo Zadruga Primorski dnevnik.

Znižano naročnino za leto 2012 se lahko plača do 31.1.2012:
z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

> na pošti na račun št. 11943347

> Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banca Antonveneta Trst, ag. 8	št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670
Banca di Cividale - Kmečka banka sedež v Gorici	št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860
Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst	št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289
Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst	št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197
Zadružna banka Doberdob in Sovodnje	št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102
Zadružna kraška banka	št. računa: IT71 C 08928 02200 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

TENIS Federer odigral 1000 tekem

MELBOURNE - Na odprtem teniškem prvenstvu Avstralije v Melbourne so znani prvi polfinalisti. V ženskem delu turnirja sta se med najboljše štiri prebili branilka naslova Belgija Kim Clijsters in Belorusinja Viktorija Azarenka, pri moških pa sta se v polfinale prebila Švicar Roger Federer in Španec Rafael Nadal. Drugi nosilec Nadal je v četrtfinalu premagal sedmopostavljenega Čeha Tomaša Berdycha s 6:7 (5), 7:6 (6), 6:4 in 6:3, tretje postavljeni Federer, ki s svojim četrtfinalnim tekmeccem ni imel veliko dela, pa 11. nosilca, Argentinca Juana Martina del Potra, s 6:4, 6:3 in 6:2. Federer - 31 let - je porušil še eno mejo. Proti del Potru je odigral svojo 1.000 tekmo med profesionalci. Vsaj toliko tekem je pred njim odigralo le sedem tenisačev, to so Lendl, Vilas, Agassi, McEnroe, Edberg, Nastase in Connors, ki ima za sabo nedosegljivih 1427 dvobojev.

SCHLADMING - Avstrijec Marcel Hirscher je zmagovalec tekme svetovnega pokala alpskih smučarjev v domačem Schladmingu. Hirscher je za 22 stotink premagal Italijana Stefana Grossa, tretji je bil še en Avstrijec Mario Matt (+ 0,29). Do točk je z 18. mestom prišel tudi Mitja Valenčič (+ 2,01).

ROKOMETNO EP - Slovenska moška rokometna reprezentanca je v 2. krogu drugega dela (skupina II) evropskega prvenstva v Srbiji včeraj v Novem Sadu premagala Madžarsko z 32:30 (14:13), a se ne more več uvrstiti v polfinale. Slovenija se bo danes pomerila s Španijo, tekma pa se bo začela ob 18.10. V polfinale so se že uvrstile reprezentance Španije, Hrvaške in Srbije.

NBA - Moštvo Houstona je v gosteh premagalo Minnesoto s 107:92, slovenski košarkar Goran Dragić je k zmagi Houstona proti Minnesoti (107:92) v 23 minutah prispeval 14 točk, po tri podaje in ukradene žoge in dva skoka.

NOGOMET - Samir Handanović najboljši vratar v Italiji

Slovenec prvič v idealni postavi A-lige

MILAN - Nogometaši, trenerji, sodniki in novinarji so za najboljšega nogometaša italijanske lige v letu 2011 izbrali Šveda Zlatana Ibrahimovića, ki je tudi v tej sezoni eden ključnih mož Milana.

Več kot pet tisoč glasovalcev je za najboljšega trenerja izbralo stratega rdeče-črnih Massimiliana Allegrija. Na slavnostni podelitvi v ponedeljek zvečer je klub leta postal Udinese slovenskega reprezentanta, 27-letnega Samirja Handanovića, ki je bil izbran tudi za najboljšega vratarja lige.

»Skrivnost našega uspeha? Presenetili smo vse, tudi sami sebe. Naša skrivnost je v trenerju in v trdem delu,« je na podelitvi povedal elegantno oblečeni Handanović. Ni treba seveda posebej poudarjati, da je to prvič, da se med najboljšimi znajde slovenski nogometaš, Handanović pa si je s svojimi nastopi v minulem letu priznanje nedvomno tudi zaslužil.

Alessandro del Piero in Fabio Cannavaro sta prejela nagradi za uspešni karieri, komisija uglednih novinarjev pa je posebno nagrado podelila tudi selektorju Anglije Fabiu Capellu.

Glasovalci so sicer poleg Ibrahimovića in Handanovića največ glasov namenili še Antoniu Di Nataleju, Edinsonu Cavaniju, Kevinu Princeu Boatengu, Thiagu Motti in Claudiu Marchisiju (oba enako število glasov), Mareku Hamšiku, Pablo Armeru, Andrei Ranocchiu in Alessandru Nesti (oba enako število glasov), Thiagu Silvi in Christianu Maggiu. To je tudi idealna postava italijanske lige.

Handanović v akciji in med nagrajevanjem

ANSA

Da se je v njej znašel tudi veteran Antonio Di Natale, nikakor ne preseneča. Na podelitvi je popularni »Toto« priznal, da še vedno upa v vpoklic v reprezentanco. »Nisem še razmišljal o počitnicah. Zame bi bila velika čast, če bi lahko nastopil na evropskem prvenstvu,« je med nagrajevanjem povedal Udinesejev napadalec, ki je doslej v A-ligi dosegel prav toliko golov kot Ibrahimović.

Kritičen pa je bil selektor angleške reprezentance Fabio Capello. »V izboru je več tujcev kot Italijanov. Moramo delati več z mladimi,« je dejal Capello.

Juventus prvi polfinalist

TURIN - Juventus je prvi polfinalist državnega nogometnega pokala. V četrtfinalni tekmi je sinoči z glasdkim 3:0 odpravila Romo. Gole so dosegli Giaccherini, Del Piero (pravi evrogol) in Kjaer (avtogol)

Danes: ob 17.30 Chievo - Siena (Raidue); ob 20.45 Milan - Lazio (Raidue)

BOJAN GULIČ »Samir bo dozorel pri tridesetih«

»Samir se je dobro vživel v italijanski A-ligi. Njegove vrline pridejo še bolj do izraza, ker igra pri zelo solidni ekipi, kot je Udinese. Ponosni smo, da imamo Slovenca med enajstimi najboljšimi v Italiji, ki je še vedno velisila svetovnega nogometa,« razmišlja Krasov trener vratarjev Bojan Gulič, ki hvale italijansko šolo vratarjev: »Zame je Buffon še vedno eden najboljših svetovnih vratarjev. Handanović se mu je zelo približal, četudi naj bi njegova najboljša leta šele prišla. Vrtar dozori pri tridesetih letih. Šele takrat je pripravljen za top klube. Zaradi tega ne smemo biti preveč evforični. Samir je potrpežljiv človek in prepričan sem, da bo še naprej dobro treniral.«

Gulič je še dodal, da tudi Udinese razmišlja, kako bi največ iztrgal od Handanovićeve prodaje: »Kupili so ga za malo denarja, zdaj pa je njegova vrednost že nekaj milijonska. Tudi v Vidmu se bodo veselili, če jim bo uspelo odstopiti Handanovića kakemu najbogatejšemu evropskemu klubu.«

Gulič je še obrazložil, zakaj ima Slovenija toliko dobrih vratarjev: »Začnimo pri osnovi: v Sloveniji imamo delovne igralce, ki dobro vedo, da brez visokih ambicij in trdega dela, ne bodo imeli nobene priložnosti za igranje na visoki ravni. Posebno pri vratarjih so delavnost, zagnanost, disciplina in trma zelo pomembni elementi. Selekcija je velika. Naši igralci se z veliko lahkoto tudi privadijo novemu okolju. S pomočjo še boljših strokovnjakov v tujini pa še dodatno izpilijo svoje znanje.« (jng)

ALPSKO SMUČANJE - Odvetnik Damijan Terpin o sporu med Smučarsko zvezo in Tino Maze

»Izpolnili smo vse obveznosti«

V slovenski javnosti odmeva spor med Smučarsko zvezo Slovenije (SZS) in najboljšo slovensko smučarko Tino Maze. Od odvetnika ekipe Team to aMaze Damijana Terpina, ki od konca lanske sezone sodeluje z ekipo redno, smo hoteli izvedeti, kaj se je zgodilo in ali bo spor rešen.

Kaj vas je najbolj zmotilo?

Osebnostne žalitve od Tine Maze, ki jih je izrekel predsednik SZS Tomaž Lovše (npr. »Če bi imela v glavi 10 odstotkov tistega, kar ima Majdičeva ...,« je po petkovi tiskovni konferenci dejal Tomaž Lovše, op. a.).

In kaj zahtevate?

Javno opravičilo in 60 % nagrad za lansko sezono. To so pogoji, da bi z zvezo še komunicirali.

Predsednik pravi, da je že plačal 80.000 evrov, ostalega pa ne bo plačal, dokler se ne bo Mazejeva primerno obnašala in korektno izpolnila obveznosti do sponzorjev SZS.

To pa je laž. Izpolnili smo vse obveznosti.

Lovše pravi, da je na zvezi fascikel z vsemi kršitvami. Omenja zgodbo s Citroenom, češ da je zbežala s snemanja spota.

Pri Citroenu smo posneli samo skupinski spot, ne pa individualnega, saj ima Mazejeva pogodbo s konkurenčno firmo Avto Jarc. Če se zdaj Citroen jezi, da tega nismo posneli, je to problem Lovšeta, ker je obljubljal stvari, ki jih ne more.

Navedel je tudi težave pri snemanju oglasa za Hervis.

To si je izmisлил. Smučarska zveza ni bila v stanju skoordimirati termina snemanja z Mazejevo in Kosteličem. Potem je to opravil sam Massi in zadeva je bila zaključena, Hervis pa je bil zelo zadovoljen. Imam maile v pisarni, ki to potrjujejo.

Mazejevo nadalje obtožujejo, da je šla raje v Milano k Armaniju kot na prireditve ministrstva za notranje zadeve, kjer je zaposlena.

To je tudi laž. Modni defile ni bil na dan prireditve. Ko je bila prireditve, je trenirala.

Vprašljivo je tudi, zakaj je predsednik Lovše tako reagiral ravno nekaj dni pred Zlato Lisico?

Ker je bedak.

Kdaj se je začel ta spor?

Že v torek pred tekmo je njegova direktorica Barbara Kürner Čad v intervjuju za Dnevnik grobo žalila Massija in očrnila Tino, nato pa je Massi poveril mene, naj odgovorim. V četrtkovem Dnevniku so res objavili moje poudarilo, v katerem sem navedel argumente. Po petkovi tiskovni konferenci pa je Tina na novinarjevo vprašanje, kako komentira zadeve, ki jih je objavil Dnevnik, odvrnila, da tega ne komentira in da samo pričakuje, da bo predsednik izpolnil obveznosti. Ko je to povedala, je Lovše reagiral, vstal in odšel na konec dvorane, kjer je za slovensko medijsko hišo bruhal obtožbe, zvečer pa je to ponovil v oddaji Odmevi.

Kaj želi predsednik doseči s takimi izjavami?

Damijan Terpin

KROMA

To je treba njega vprašati. Mislim, da išče izgovore, da ne bi plačal nagrade.

Pa vendar je eden najbogatejših v Sloveniji.

Res, pa tudi pogodbo je podpisal. **So mogoče razlog sporov nejasna pravila znotraj zveze?**

Pravila so jasna, problem je, da SZS ne zna komunicirati s sponzorji. Dogaja se, da sponzor pokliče na zvezo in določi termin za snemanje spota, zveza pa ne preveri, ali je Mazejeva sploh prosta. Tako nastajajo nesporazumi. Težava je v tem, da Lovše obljublja sponzorjem nekaj, kar je nevskladljivo, ker ne pozna situacije, dela po svoje in s tem zgago.

V sklopu ekipe Team to aMaze sta dve ravni sponzorjev: osebni Tinini in sponzorji smučarske zveze.

Tako je. Mazejeva lahko ima do pet osebnih sponzorjev. Le-ti pa so natisnjeni izključno na kombinizonu Massija in trenerja Magonija, saj Tina Maze nosi sicer dres reprezentance. Samo na glavi ima svoj sponzor, Milko.

Direktorica smučarske zveze pa je v intervjuju za Dnevnik očitala, da je Tina večkrat prekrila sponzorje SZS.

Po pogodbi mora zveza zagotoviti človeka, da tekmovalca v ciljni areni uredi, prinese torej vsa oblačila, preden gre on pred kamero, saj so takrat trenerji še na progi. Za to je sicer lani skrbel Massi, ker tega letos pogodba ne določa, pa tega ne dela več. Zgodilo se je, da med ameriško turnejo ni bilo sodelavca zveze in Tina je šla pred kamero enkrat z zapeto budno, enkrat s šalom ... Ko so v Evropi določili nekoga, teh težav ni bilo več. Napaka pri dresu pa ni bila namerna; nismo vedeli, da sta veleslalomski in slalomski dres različni. Ko smo to ugotovili, napake nismo več ponovili.

Se strinjate, da je Tina vsekakor bolj pozorna na osebne sponzorje kot na tiste od zveze?

V čem? Tina ima edini osebni sponzor samo na glavi. To je Milka. Pa še to: Tina je naredila več od tistega, kar piše v pogodbi. Navedeno je, da mora posneti največ tri reklamne akcije, ona jih je več kot tri, pa še krivijo jo.

Kot ste omenili na začetku pričakujete torej opravičilo in poravnavo vseh obveznosti, vaše in Massijevo opravičilo pa istočasno zahteva tudi predsednik Lovše, ki si želi tudi po-

ravnavo vseh obveznosti do sponzorjev. Kako boste torej to rešili?

Mi že vse spoštujemo in ne vem, zakaj se morava opravičiti, saj tega predsednik ni povedal. Če sem grešil, se mu bom opravičil.

Kako pa odgovarjate na izjave, da je predsednik prejel od Massija fašistoidne SMS-jih in maile?

Tega si sam ne bi nikoli drznil poslati. Kar sta si osebno dopisovala z Massijem, ne vem. Predsednik mora razumeti, da je s svojim provokativnim obnašanjem spravil ob živce Massija, ki je v dolocenem trenutku celo rekli, da Tina, posledično je to hotela razrešiti tudi Nehal. In to ne zdaj, ampak v času pogajanj. Z zvezo smo se pogajali od marca do avgusta, s tem da je obveljal sklep, ki smo ga določili že marca. Ni bilo potrebno torej čakati štiri mesece. Skratka, če ga je Massi kdaj poslal k vragu, je naredil tudi prav.

Najbrž ves spor negativno vpliva tudi na Mazejevo.

Seveda. Vse doživlja zelo slabo, katastrofalno. Uničili so jo osebni napadi. Je razočarana, kvari se njena športna zgodba, ki pa je čista, kristalna in navdušujoča za vse. Massi je tudi javno zaprosil, naj jih pustijo pri miru. Sami prav zato nismo ničesar komentirali ali pa se pritoževali.

Ali so taki nesporazumi normalni med privatnimi ekipami in zvezami?

Veliko vrhunskih smučarjev ima svoje ekipe, razlika pa je v tem, da ostale zveze znajo upravljati z vrhunskim smučarjem, slovenska pa očitno ne.

Veronika Sossa

NAŠI OSKARJI 2011 - Podelitev na Opčinah

Prišli so vsi, upamo, da so bili zadovoljni

več fotografij na www.primorski.eu

Kontovelski »maestro« Aljoša Starc ni mogel izbrati boljšega glasbenega uvoda, zvočna kulisa Hudsonovega filma Vangelis - Chariots Of Fire je bila kot nalašč namenjena »Našim oskarjem« Primorskega dnevnika 2011 ter dobitnikom priznanj ZSSDI za zasluge na športnem področju. Diplome, plakete in knjige (s)m o podelili sinoči v dvorani Zadrzne kraške banke na Opčinah. Uvodoma sta v imenu obeh bančnih zavodov, gostiteljice Zadrzne kraške banke in Zadrzne banke Doberdob Sovodnje, pozdravila predsednika Sergij Stancich in Dario Peric. Pred polno dvorano, prisotni so bili odborniki in predsedniki številnih društev (ne samo košarkarskih, nogometnih in odbojgarskih), trenerji ter predstavniki javnih in družbenih ustanov, je večer (organizatorja sta bila Primorski dnevnik in Združenje slovenskih športnih društev v Italiji) vodil novinar Peter Verč, ki je hudomušno zbadal in na originalen način predstavil naše mladinske ter članske košarkarske, nogometne in odbojgarske oskarje, ki - kot je poudaril naš športni urednik Aleksander Koren - so namenjeni v Italijo rojenim slovenskim govorečim igralcem, ki so v sončnem letu 2011 igrali pri ekipah naših društev. »Najboljše imenujemo že deset let, po zaslugi ZSSDI pa jih nagradujemo prvič,« je še povedal Koren, ki se je spomnil dveh sodelavcev, ki poleg članov redakcije, že od vsega začetka sodelujejo pri tej pobudi: to sta novinarja Tjaša Gruden in Niko Štokelj. Do upoko-

jitve pa je pri njej sodeloval tudi naš nekdanji kolega Branko Laković.

Verč je najprej »obdelal« nekoliko bolj strmežljive in redkobesedne mladinske oskarje. Pred občinstvom so se zvrstili košarkar Matija Batich, nogometaš Luca Carli ter odbojkar Matija Komjanc. Priznanje odbojkarice Katerine Pučnik, ki zdaj igra in živi v Trentu, je dvignil oče Gorazd. Po krajšem posegu predsednika ZSSDI Jureta Kuferšina, ki je pohvalil način nagajevanja - mlajši igralci in starejši športni delavci - ter zaželel, da bi nagajevanje postalo tradicionalno, so pred mikrofonom stopili nagajenci ZSSDI, ki so prejeli priznanja za zasluge na športnem področju. Goričanka Marta Vizintin (SPDG), nekdanji predsednik Sirene Livio Pertot in trenerka Kontovela Tania Cerne so malo za šalo in tudi bolj resno odgovarjali na Verčeva vprašanja. Zad-

nji del večera, z daljšim pogovorom s prvouvrščenimi, je bil namenjen članskim oskarjem. Zvrstili so se košarkarji Miko Madonia (3.), Daniel Batich (2.), Borut Ban (1.), nogometaši Jar Martini (3.), Daniel Tomizza (2.), Alen Carli (1.), odbojkarji Filip Hlede (3.), David Cettolo (2.), Ambrož Peterlin (1.) ter odbojkarice Staška Cvelbar (3.), Neža Kapun (2.) in Sabrina Bukavec (1.). Nagrade so podeljevali tudi odbojkar Sloge Tabor Gregor Jerončič, nogometaš Michele Leghissa, nekdanji odbojkarica Tjaša Gruden, odbojkar Aleš Feri in košarkar Mauro Simonič, ki so bili leta 2002 dobitniki našega prvega oskarja.

Po koncu večera so si prisotni lahko ogledali še razstavo vseh časopisnih strani naših oskarjev, od leta 2002 pa vse do danes. Vse strani Primorskega dnevnika lahko dobite v formatu PDF na naši spletni strani www.primorski.eu. (jng)

KOŠARKA - Promocijska liga na Goriškem

Spet uspešni

Po izenačeni igri druga zaporedna zmaga Doma - Abrami je zrelo vodil igro

Dom - Olimpia 60:57 (18:15, 24:26, 40:42)

Dom: Voncina 2, Fabrissin 2, Bernetič 15, Zavadlav M. 2, Cej 9, Abrami 19, Dellisanti 9, Collenzini 2, Graziani nv, Čotar, Ambrosi, Zavadlav G. PON: Dellisanti. 3T: Cej in Abrami 1. Trener: Jan Zavrtanik.

Domovci so nanizali drugo zaporedno zmago v promocijski ligi. Tokrat je v Kulturnem domu po izredno izenačeni tekmi padla peterka Olimpie. Kot smo povedali, je bila tekma dopadljiva in vseskozi izenačena, saj sta se ekipi stalno izmenjavali v vodstvu. Po lepem začetku domačih, ko sta v napadu kraljevala predvsem Abrami in Bernetič, so v drugi četrtini gostje prevzeli vajeti igre v svoje roke in odšli na odmor z rahlo prednostjo. Izredno izenačena je bila tudi tretja četrtina, ki se je zaključila z delnim izidom 16:16. Vse se je torej odločalo v zadnji četrtini, ki so jo Domovci začeli odlično. Trojica Dellisanti-Abrami-Cej je namreč poskrbela za rahlo vodstvo Doma, nasprotniki pa so takoj reagirali. Ko je manjkalo šest sekund do konca tekme so sodniki kaznovali prepočasno izvedbo Domovega stranskega outa in nasprotniku dodelili žogo za morebitno izenačenje. Po zaslugi dobre Domove obrambe pa gostom ni uspelo priti do meta, tako da so se Zavrtanikovi varovanci lahko veselili nove zmage. Tokrat gre omeniti odlično igro Abramija, ki kljub mladim letom (letnik 1994), je zrelo vodil ekipo in z odlično obrambo ter uspešnim napadom (19 točk) prispeval levji delež k zmagi. (av)

UNDER 19 MOŠKI - DRŽAVNO PRVENSTVO

Odličen nastop Jadrana ZKB

Codroipo - Jadran Zadrzna kraška banka 74:63 (19:12, 40:29, 49:46)

Jadran: Batich 24, Floridan 16, Tritta 14, Valič, Majovski, Ridolfi 2, Longo, Žerjal, Valentinuz, Zhok, Škerl 7, trener Andrea Mura. PON: Batich in Škerl.

Codroipo je tehnično in telesno objektivno daleč najmočnejša ekipa prvenstva, jadrancovi pa so se mu - tako kot že na prvi tekmi - upirali siljajno in bi ga skoraj presenetili. Ob uvodnem sodniškem metu je zgledalo, da pripadata postavi dvema različnima starostnima kategorijama, saj imajo Furlani v peterki tri postavne dvometraše, za nameček pa je pri naših manjkal Niko Daneu. Hitrost in dinamična igra Jadrancovih igralcev pa nasprotnikom ne leži, saj so gostje v igri 1:1 redno izigrali domačo obrambo. Po izenačenem začetku so sicer gostitelji ob koncu prve četrtine uspešno podajali žogo pod koš in povedli z 19:10. Murovi varovanci pa se niso dali in so se stalno hrabro borili, tretjo četrtino so celo dobili z 9:17. Še pet minut pred koncem je Jadran tako zaostajal za štiri točke in zapravil lahko polaganje izpod koša, na drugi strani pa je Codroipo izkoristil met za tri točke in se odlepil. Do konca gostje sicer niso popustili, vendar zmaga je ostala doma. Nastop mladih jadrancovcev pa je bil nad vse pričljiv in res pohvale vreden.

Ostali izid: Falconstar - Roraigrande 79:65.

NOGOMET - Statistike

Stotič za Juventino, Mladost in Primorje

V nedeljo so trije nogometaši odigrali stoto tekmo v dresu ekip naših društev (statistični podatki Bruna Rupla na spletni strani www.slo-sport.org). Pri Mladosti je proti Chiariboli stotič stopil na igrišče **Martin Bagon (na sliki)**, 30-letnik doma iz Jamelj. Martin je debitiral v članski ekipi že v sezoni 1999/00, ko ga je takratni trener Gianni Germi poslal na igrišče kot 18-letnega mladeniča 14.11.1999 na tekmi 1. AL Zaula - Mladost (3:1).

Martin je takrat zamenjal Kristjana Gorjana. V tej sezoni je Martin odigral le 4 tekme, v naslednji sezoni ko sta na trenerski klopi sedela Paolo Brugnolo, katerega je 20.11.2000 zamenjal Ennio Tonel, je Martin igral vedno v 1. AL 15 tekem. V naslednjih treh sezonah je Martin poskusil nogometno srečo pri raznih klubih na Goriškem in se vrnil k Mladosti v sezoni 2004/05, ko so Doberdobci nastopali v 3. AL in igral 8 tekem. Skupno je Martin dosegel 11 golov.

Jubilejni nastop je imel tudi 30-letni vratar Juventine **Giulio Furijs**, ki je krstni nastop pri Juventini naredil 4. 11. 2006, na tekmi elitne lige proti Tricesimu. Furijs je skupno pobral iz svoje mreže 98 golov. Edino izključitev je doživel 20. 9. 2009 na tekmi Gemonese - Juventina 2:0.

V Miljah je v dresu Primorja odigral stoto tekmo še **Davide Colasuonno**, ki igra pri ekipi proseškega društva od sezone 2006/07. Prvo tekmo v rdečo-rumenem dresu je odigral 28. 1. 2007, ko ga je takratni trener Andrea Massai poslal na igrišče na tekmi 1. AL Primorje - Villesse 1:3.

NAŠI OSKARJI

Tudi tri priznanja ZSSDI

Na sinočni slovesnosti na Opčinah je Združenje slovenskih športnih društev v Italiji podelilo tradicionalna priznanja ZSSDI, Prejeli so jih dolgoletni predsednik TPK Sirena Livio Pertot, prof. Marta Vizintin in odbojgarska trenerka Tania Cerne

ŠPORTNI DELAVCI

Livio Pertot

Krmilo Tržaškega pomorskega kluba Sirena je Livio Pertot prevzel sorazmerno še zelo mlad in vendar se je moral takoj znajti in zelo odločno in z veliko mero strokovnosti se je moral soočiti s celovrsto projek-

tov, ki so nastali že prej, ali pa jih je bilo treba šele razviti in uresničiti. Z veliko vneto, pridnostjo in znanjem se je v dolgih dvajsetih letih predsedovanja klubu znal zagristi v vsak sproti nastajajoči problem in znal je vtisniti v barkovljanski košček slovenskega morja in objektom ob njem pečat nečesa lepega in "našega". S tekmovalnega vidika se je povzpел z jadralno Arianno Bogatec do olimpijskega nastopa in priznanje, ki mu ga danes izročamo, je skromna nagrada za velik doprinos, ki ga je znal posredovati v razvoj slovenskega športa v Italiji.

Marta Vizintin

Mirno lahko postavimo trditev, da je Marta Vizintin danes ena nepogrešljivih strokovnih osebnosti v slovenskem goriškem smučarskem ambientu. V goriške športne dinamike se je vključila zelo zgodaj, šport jo je popolnoma prevzel, tako da je tudi za svojo profesionalno pot izbrala šolsko okolje kot pedagoga športne vzgoje. V odboru Slovenskega planinskega društva Goričica izstopa kot odlična organizatorica cele vrste s snegom povezanih pobud in jo lahko imamo za pravo gonilno silo in "dušo" smučarske dejavnosti. Vseskozi je v svojih pogledih in organizacijskih prijemih premočrtna, zelo odločna in vedno išče poti, ki bi pobude, katerim stoji ob strani, bile najboljše možne, predvsem pa odmevne in v ponos društvu, kateremu pripada.

TRENER

Tania Cerne

Tania Cerne spada sicer v mlajšo generacijo naših odbojgarskih trenerjev in vendar je njena prehojena pot na tem področju že kar dolga, predvsem pa uspešna. V dolgih letih posredovanja večšin svojim ekipam je v delo vložila veliko strokovne priprave, vztrajnosti, načelnosti, pokončnosti in trdnega zaverovanja v to kar dela. Vzgojila je kar nekaj generacij Kontovellovih deklet in s svojimi ekipami je segla po celi vrsti pokrajinskih in državnih uveljavitev. Tudi danes je neizločljivo član med našimi odbojgarskimi pedagogi in znova in znova načrtuje nove poti za mlade igralke, ki iščejo svojo pot in uveljavitev v odbojgarskih arenah.

NAŠE MLADINSKE EKIPE V STAREJŠIH KATEGORIJAH

Heterogeni »palčki«

Domovci so homogena skupina

KROMA

TRENER

Eriberto Dellisanti

Eriberto Dellisanti, 50 let, je trenersko pot začel na koncu 80. let, potem ko je igranje opustil leta 1982 po poškodbi kolenskih vezi. Najprej je treniral pri UGG, nato pri Ederi v Gorici, Vilešu, nazadnje pa pri Romansu (v sezoni 1999/2000), vselej sicer v nižjih ligah, promocijski ali D-ligi. Sledila je dveletna pavza, preden je leta 2002 naključno postal pomožni trener članske ekipe Jadrana: »Takrat je Jadran treniral Bosini, ki je bil pomožni trener, ko sem jaz igral v Gorici v A2-ligi. Predstavil sem se, on pa me je kar povabil na parket.« Tako se je začela Jadranova zgodba, ki se je končala pred letošnjo sezono, ko je Dellisanti sprejel Domovo ponudbo. Mladinske ekipe je vodil že v začetku devetdesetih let in še pred sedmimi leti, ko je s Colenzinjem treniral Jadran U21.

DOM U17

Luca Antonello	1996	184	krilo
Maruo Antonello	1997	178	branilec
Jaš Bensa	1996	179	play/bran.
Alberto Bogaro	1995	185	krilo/cen.
Omar Franzoni	1996	175	play
Michele Gaggioli	1996	178	play/bran.
Edoardo Matiusi	1995	180	krilo/cen.
Giacomo Osso	1996	178	branilec
Stefano Peteani	1996	177	branilec
Nicola Primožič	1996	176	bran./krilo
Andrea Ruchini	1996	176	krilo
Justin Termini	1996	185	krilo/bran.
Luca Zera	1996	177	bran./krilo

Trener: Eriberto Dellisanti

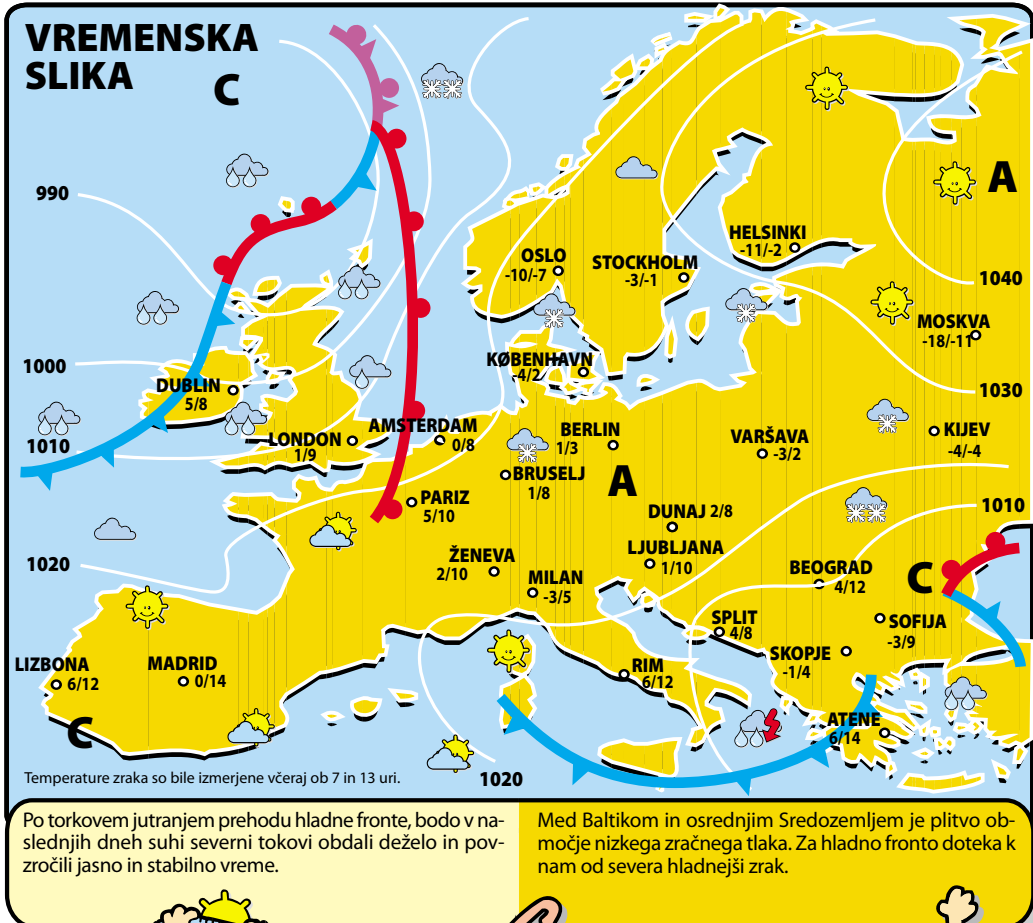
Pomožni trener: Jan Zavrtanik

Pri goriškem Domu nastopa na deželni ravni ena sama ekipa. To so sedemnajstletniki, ki igrajo v deželnem prvenstvu U17. Dvanajst igralcev trenira štirikrat tedensko pod vodstvom trenerja Eriberta Dellisantija in pomožnega trenerja Jana Zavrtanika; domače tekme igrajo ob sobotah v goriškem Kulturnem domu.

Ekipo označuje trener z več privideniki. Je »mlada«, saj glavčina igralcev bo v tem prvenstvu igrala še naslednje leto. Je »heterogena«: nekateri igrajo košarko že od minibasketa, drugi pa so se ekipi pridružili šele letos. Med njimi je na primer tudi Alberto Bogaro, ki je h košarki pristopil iz baseballa in hitro napreduje. Ekipo sestavljajo večinoma domovci, igralci Ardite, ki so že lani igrali pri Domu, so tam ostali, Luca Antonello pa se je vrnil »domov« (lani je igral pri Arditi). »Če se pošalim, pravim, da smo palčki, saj smo v primerjavi z ostalimi precej nizki. Pri nas visokih igralcev ni, kvečjemu bi bili lahko naši najvišji visoka krila. Prav zato moramo tudi prilagajati igro, saj nimamo pravih centrov,« je pojasnil Dellisanti. Treninki so usmerjeni v učenje osnovnih elementov košarke, ki jih morajo nekateri še usvojiti.

Trije igralci – Luca Antonello, Jaš Bensa in Justin Termini – trenirajo včasih tudi s prvo ekipo (predvsem pred začetkom prvenstva U17), Termini pa je tudi dočkal krstni nastop in dosegel dve točki v promocijski ligi. Prav on je tudi kapetan ekipe: »Je tehnično eden najboljših in je perspektiven, vsekakor pa so ga za kapetana izvolili sami soigralci,« je še dodal trener, ki je kot veseljak v ekipi navedel Stefana Peteanija: »Nasploh je skupina zelo povezana. Nimamo glob ali kakršnih koli drugih kazni, če na tekmah dosodijo tehnične napake ali druge prekrške. Edino pravilo je, da v teh primerih igralci, ki so mu dosodili napako, prinese na trening pijačo in prigrizek.« Jedro ekipe redno trenira, dva do tri igralci pa so večkrat odsotni: »Vsekakor nikoli jih na treningu ni bilo manj kot osem,« je še povedal Dellisanti, ki je trenersko vlogo prevzel potem, ko je bil devet let pomožni trener članske ekipe Jadrana.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 7.35 in zatone ob 17.00
Dolžina dneva 9.25

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 8.17 in zatone ob 19.47

PLIMOVANJE
Danes: ob 24.00 najvišje 41 cm, ob 5.45 najnižje -17 cm, ob 11.00 najvišje 32 cm, ob 17.33 najnižje -53 cm.
Jutri: ob 0.31 najvišje 41 cm, ob 6.28 najnižje -15 cm, ob 11.28 najvišje 21 cm, ob 17.54 najnižje -43 cm.

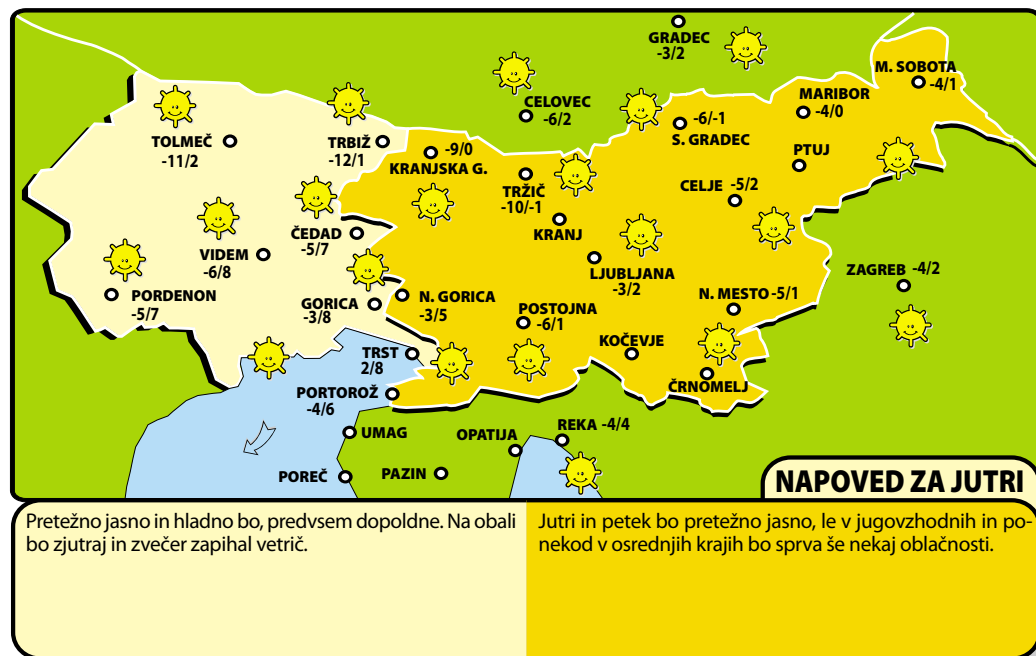
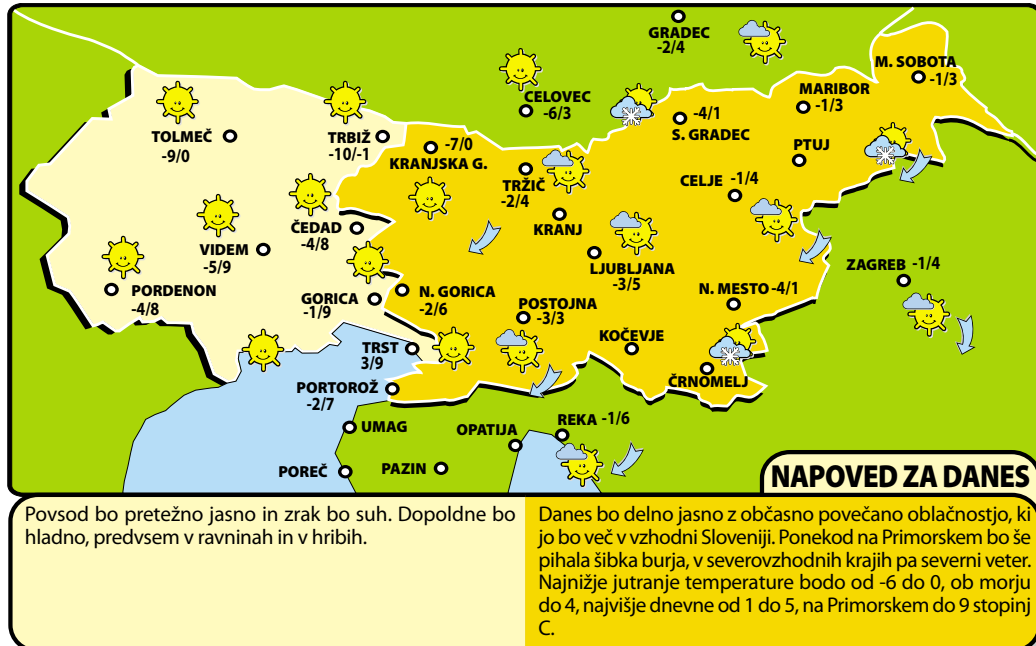
BIOPROGNOZA
Danes bo vpliv vremena na splošno počutje in razpoloženje ugoden.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 9,5 stopinje C.

SNEŽNE RAZMERE (v cm)

Kanin / Na Zlebeh ... 100	Piancavallo ... 45
Vogel ... 70	Forni di Sopra ... 50
Kranjska Gora ... 40	Zoncolan ... 50
Krvavec ... 70	Trbiž ... 60
Cerkno ... 60	Osojščica ... 50
Rogla ... 50	Mokrine ... 90
Mariborsko Pohorje ... 45	Podkloster ... 35
Civetta ... 70	Bad Kleinkirchheim ... 80

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Je bolje zbirati nove ali žigosane znamke?

Ni filatelista, ki bi si prej ali slej ne postavil vprašanja: ali je bolje zbirati nove ali žigosane znamke, oziroma ali več veljajo nove ali žigosane znamke? Najprej je treba za nezbiralce povedati, da so nove znamke tiste, ki jih kupimo na pošti ali v filatelistični trgovini, žigosane pa tiste, ki so potovale in na katere so od tiskani poštne žige.

Žigosanje znamk na pismih, dopisnicah, razglednicah in paketih je zelo stara praksa, saj sega v obdobje kmalu po izumu prve znamke leta 1840 v Angliji. Zato, da ne bi ljudje odlepili znamk s pošiljk in jih spet odpravili, so se v Londonu odločili, da bodo uporabljene znamke »zaznamovali«. Najprej so uporabili le črtkane ali pikčaste žige, kasneje so poštne žige opremili tudi z imenom kraja in pošte ter datumom žigosanja. Zato so morali tudi spremeniti barvo prve znamke, ki je, kot znano, veljala en penny in bila tiskana v črni barvi (black penny). Spremenili so jo v rožnati penny, da

Postiljon

je bilo žigosanje jasno vidno.

Prvi filatelisti še niso kupovali znamk na pošti in so zato zbirali samo žigosane znamke. Od začetka je tudi veljalo mnenje, da znamka ni popolna, če nima žiga, ker je samo žig dokazoval, da je znamka res služila svojemu namenu in da je potovala.

Stvari so se spremenile, ko so države začele izdajati vedno več znamk in so se pojavili na trgu prvi sezname, ki so se kasneje preimenovali v kataloge. Filatelisti so želeli imeti te znamke čimprej in trgovci niso mogli čakati nekaj mesecev na žigosane znamke. Tako se je po sili razmer uveljavilo nakupovanje nežigosanih znamk.

Kot vemo, je znamka državna vrednotnica, podobno kot denar. V nekaterih kriznih obdobjih so ljudje lahko plačevali svoje nakupe tudi z znamkami. Zato imajo nove in tudi žigosane znamke svojo trajno vrednost, ki vsako leto rase. Označena je v katalogih in sicer ločeno za nove in žigosane znamke.

Praviloma bi zato morale več veljati nove znamke, saj so žigosane že opravile svojo nalogo za prenašanje pošte in zato niso več uporabne. Vendar so se prve anomalije pojavile že takoj ob začetku filatelije. Italija (leta 1861) in Nemčija (leta 1872) sta na primer nastali iz raznih grofij, kneževin in malih držav, ki so imele svoje znamke. Po združitvi

so izdali nove znamke in ostale so velike količine neprodanih znamk. Pokupili so jih trgovci in razni zbiralci. Tako se je kmalu znašlo na trgu več novih kot žigosanih znamk. Ker ceno starih znamk določa trg in ker je bilo in je večje povpraševanje po žigosanih znamkah, je še danes njihova vrednost višja, kot je vrednost novih znamk. Vendar je treba upoštevati, da več veljajo tiste znamke, na katerih so žigi jasni, čitljivi in morda s kakšno posebnostjo.

Kot zanimivost lahko navedemo še primer italijanskih znamk, ki so izšle med obema vojnima za pošto službo v kolonijah. Velika večina teh znamk sploh ni prišla v tiste kraje, zato so znamke s čitljivimi žigi iz kolonij v Afriki veliko več vredne kot pa nove. Lep primer so recimo žigosane znamke iz Cirenajke, katerih vrednost je danes dvanajstkrat večja od nežigosanih. (Slika 1)

Bruno Počkaj

Božanska komedija

V četrtek, 19. januarja, je bila v Pokrajinskem muzeju v Kopru otvoritev svojevrstne razstave z naslovom Božanska komedija v tematski filateliji. Razstavo je pripravil Center za tematsko filatelijo v Italiji (CIFT). Iz Rima sta prišla predsednik Luciano Calenda in tajnik Alviero Batistini. Pri razstavi je sodelovala tudi Skupnost italijanske manjšine. Poleg Vlaste Beltram iz Koprškega muzeja in Luciana Calende sta na otvoritvi spregovorila še Valentina Petaros Jeromela, odlična poznavalka Danteja, in za italijansko manjšino Mario Steffe. Za tržaški poštni muzej je bila pri-

sotna Chiara Simon, za koprsko filatelistično društvo predsednik Mitja Pelicon in za tržaški filatelistični klub Košir Peter Suhadolc.

Razstavo sestavlja 34 razstavnih panojev, kolikor je spevov v Dantejevem prvem delu Božanske komedije, v Peklu. Razstavlja pa 34 filateliov, ker je vsak na dvanajstih listih obdelal in ilustriral en spev s pomočjo znamk, žigov, dopisnic in razglednic. Ogled razstave je zelo zanimiv in poučen, saj učinkovito prikazuje Dantejevo umetnino in istočasno kaže na vse možnosti, ki jih pri tem nudi filatelija.

Razstava bo odprta do 25. februarja, vsak teden od torka do petka od 10.00 do 12.00 in od 13.00 do 16.00 ter v soboto od 9.00 do 13.00.

Ob tej priložnosti je koprski filatelistični klub izdal spominsko osebno znamko z Dantejevim portretom in dve razglednici: na prvi, ki so jo rabili tudi za maksimum kart (Slika 2), je Dantejev portret koprškega slikarja Bartolomea Giannellija (1824-1894), na drugi pa stara risba Dantejevega peklenskega stožca.

Ženske na pošti

V četrtek, 26. januarja, bodo v Srednjeevropskem poštnem muzeju v prtiličju tržaške glavne pošte odprli zanimivo razstavo na temo Ženske na pošti. Pri postavitvi so sodelovale Ester Pahor, podpredsednica Združenja evropskih žena, za slo-

venski poštni muzej Estera Cerar in za hrvaško pošto Andreja Zavorović. Na razstavi bosta s slikami in dokumenti prikazani vloga in razvoj ženske med poštними uslužbenci v stoletju, ki je za nami. Pregled bo prikazoval prve telegrafistke, ki so svoj službeni čas preživele oblečene v modre predpasnike ob telegrafskih aparatih, tajnice po uradih, uslužbenke pri poštinih okencih in pismonoše.

V prvih letih so v Italiji sprejemali v službo le neporočena dekleta. Po letu 1909 so ženske na pošti dosegle, da se lahko poročijo vsaj pri 28. letu. Potem so se delovne razmere počasi izboljšale in v službo so sprejemali vedno več žensk. Danes jih je uslužbenih na italijanski pošti 78.000 ali 52 % vseh nastavljenih, 8.000 jih tudi vodi poštne urade, ki jih je v Italiji okrog 14.000.

Razstava bo odprta do 25. februarja vsak dan v dopoldanskih urah. Na dan otvoritve razstave bo na razpolago tudi spominski poštni žig.

Pust v Trzinu

Kot vsako leto bo Filatelistično in numizmatično društvo Monfalconese v Trzinu pripravilo ob letošnjem pustu prireditve in razstavo, ki bo na ogled v trgovskem centru Emisfero od 11. do 21. februarja. V soboto, 11. februarja, bodo imeli na razstavi tudi poštne urad (odprt bo od 10.00 do 16.00) s posebnim spominskim žigom ob letošnjem 128. trziškem pustu. V društvu so naročili v Sloveniji osebno znamko (Slika 3) in izdali dve razglednici. Eno je izdelal domači slikar Giovanni Bonifacio, drugo pa učenka šole Randaccio v Trzinu Angie Domini.

I.T.

